

**Kronika
mesta Žilina
1985**

K R O N I K A
M E S T A Ž I L I N A

Z á z n a m u d a l o s t í z a r o k

1 9 8 5

Schválené Radou Mestského národného výboru v Žiline

dňa

číslo uznesenia:

R O K 1 9 8 5

Rok 1985 je významný nielen tým, že je posledným rokom siedmej päťročnice, v ktorom budú naplnené úlohy uložené XVI. zjazdom KSČ, plnenia volebného programu Národného frontu rokov 1981 - 1985, prípravou 8. päťročnice a rokom príprav na všeobecné voľby do zastupiteľských orgánov všetkých stupňov, ktoré sa uskutočnia v roku 1986, ale je významným rokom, v ktorom si budeme pripomínať ako sa dovršoval národnoslobodzovací zápas nášho ľudu a ako Sovietska armáda postupne prinášala slobodu ďalším mestám a obciam, i nášmu mestu Žilina. Pripomenieme si a oslávieme 40. výročie slávnych májových dní roku 1945, ktoré nášmu ľudu otvorili cestu k hlbokým revolučným zmenám, k budovaniu ľudovodemokratických poriadkov a k socialistickým perspektívam.

Na počesť týchto slávnych výročí, rozvíjaním masovopolitickej práce, prijímame socialistické záväzky, ktorými zvýšenou iniciatívou pracujúcich a ostatných občanov budeme naďalej rozvíjať lepší a krajší život na našich pracoviskách, v našom meste, v našich rodinách.

Výsledky plnenia úloh a rozvoja nášho mesta za minulý rok nás naplňajú oprávnenou sebadôverou a do nového roku sa môžeme dívať s triezvym optimizmom.

Za všetky úspechy, ktoré sme dosiahli v rozvoji mesta, patrí úprimné poďakovanie poslancom MsNV, občianskym výborom a komisiám MsNV, spoločenským organizáciám NF mesta a okresu, Rade a Aktívu riaditeľov, ktorí priložili ruky k dielu rozvíjania materiálnej, sociálnej, kultúrno-spoločenskej a telovýchovnej základne mesta. Úprimné poďakovanie patrí pracujúcim

závodov, podnikov, úradov, družstevných organizácií, učiteľom a žiakom škôl, zdravotníckym a vedeckým pracovníkom, ako i tým tisícom občanov, ktorí bezplatnou a obetavou prácou sa podieľajú na plnení socialistického záväzku a skrášľovaní svojho mesta.

Rok 1985 vyžaduje od každého z nás zodpovednú prácu na pracoviskách i v miestach bydliska, aby sme úspešne splnili svoje predsavzatie či záväzky a tak naplnili odkaz významných jubileí našich národov.

Želajme si navzájom, aby tento rok bol opäť rokom mieru, rokom pokojného a šťastného budovania všetkým nám drahej socialistickej vlasti, aby bol rokom zdravia, šťastia a úspechov našich rodín.

/ Výňatok z úvodníka v Spravodaji MsNV, január 1985. Upravil kronikár./

P o l i t i c k é u d a l o s t i

Novoročné stretnutie pionierov s predstaviteľmi okresu a mesta.

Už tradične sa začiatkom roka stretli predstavitelia politického a spoločenského života s pioniermi a mládežou. V pondelok 7. januára prijali na OV KSS delegácie z pionierskych skupín jeho tajomníci. K vedúcemu tajomníkovi OV KSS Ing. Milenovi Gorušovi zavítala delegácia Okresného pionierskeho štábu Antona Sedláčka v Žiline, ktorú viedol tajomník OV SZM Ľubomír Vavro a vedúca Okresného pionierskeho štábu Daniela Kubicová. Súdruh Goruša pionierom priblížil súčasnú politickú-ekonomickú situáciu v okrese a stručne ich oboznámil s úlohami, ktoré nás čakajú v poslednom roku siedmej päťročnice. O práci Okresného pionierskeho štábu hovoril jeho predseda Ľubomír Lapák.

Popoludní sa uskutočnilo slávnostné zhromaždenie pionierov vo Veľkej sále Domu odborov. Otvoril a viedol ho predseda OV SZM Ján Šemla, ktorý v mene prítomných srdečne privítal tajomníka OV KSS Ing. Jozefa Vlčka, podpredsedníčku ONV PhDr. Helenu Jurčištinovú, tajomníka OV NF SSR Miroslava Hulku, podpredsedníčku Okresnej rady pionierskej organizácie SZM Marcelu Jesenickú a ďalších hostí. Po pionierskych hláseniach a slávnostnom vnášaní zástavy Okresnej organizácie PO SZM hovorila o práci Okresného pionierskeho štábu jeho podpredsedníčka Eva Bieliková. Hostia vo svojich vystúpeniach zaželali pionierom mnoho zdraru a ubezpečili ich, že im na svojich postoch budú vytvárať dobré podmienky pre všestrannú činnosť.

Na slávnostnom zhromaždení prevzalo 23 pionierov okresné vyznamenanie za aktívnu prácu v Pionierskej organizácii

Socialistického zväzu mládeže - Čestný odznak III. stupňa.

Po oficiálnej časti nasledoval kultúrny program s vystúpeniami súborov Diana, Lieska, Malý kontakt a s diskotékou.

Výročie Februárových udalostí.

Pri príležitosti 37. výročia víťazstva pracujúcich Československa nad buržoáziou sa uskutočnilo v pondelok 25. februára v Dome kultúry ROH slávnostné zasadnutie, ktoré otvoril predseda Mestského výboru Národného frontu SSR v Žiline Ján Šulík. Na zasadnutí bola prítomná delegácia politických a štátnych orgánov a organizácií NF okresu a mesta Žiliny, ktorú viedol vedúci tajomník OV KSS Milan Goruša.

Slávnostný prejav predniesol tajomník OV KSS Ivan Kubica. Uviedol, že dosiahnuté výsledky jednoznačne vyzdvihujú ideové, politické, morálne a ekonomické prednosti a silu socializmu. Potvrdzujú správnosť cesty, ktorú sme pred 37 rokmi nastúpili, historický význam Februára 1948, ktorý nie je pre nás len spomienkou, ale živým a trvalým poučením v každodennom zápase o rozvoj socialistickej spoločnosti.

Na slávnostnom zasadnutí odovzdal vedúci tajomník OV KSS Milan Goruša a náčelník okresného štábu Ľudových milícií Miliš Kopáček vyznamenanie " Za zásluhy o Ľudové milície II. stupňa" Jurajovi Holkovi a Karolovi Mihálovi. Medailu "Za zásluhy o obranu vlasti" prevzal Jozef Ďuríček a Anton Ševčík. Medaila " Za službu vlasti " bola udelená Jánovi Kušnírovi a Viliamovi Majerovi.

Štyridsiate výročie oslobodenia mesta.

V utorok 30. apríla predpoludním sa uskutočnilo sláv-

nostné plenárne zasadnutie Mestského výboru KSS v Žiline, na ktorom sa zúčastnila delegácia OV KSS vedená jeho tajomníkom Štefanom Martonom. Zasadnutie otvoril a viedol podpredseda MsV KSS Ján Šulík. Slávnostný prejav k 40. výročiu oslobodenia mesta predniesol predseda MsV KSS Alexander Franek. Potom súdruh Marton odovzdal Pamätné medaily k 40. výročiu vyvrcholenia národnooslobodzovacieho boja a oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou vyše deväťdesiatim priamym účastníkom oslobodzovacích bojov, dlhoročným členom strany a ďalším funkcionárom, ktorí tvorivou prácou naplňajú odkaz osloboditeľov.

Pamätná medaila k 40. výročiu vyvrcholenia národnooslobodzovacieho boja a oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou bola udelená aj mestu Žilina. Z rúk tajomníka OV KSS Štefana Martona ju prevzal predseda MsV KSS Alexander Franek a predseda MsNV Ctibor Bley. Žiline bolo tiež udelené najvyššie vyznamenanie Zväzu protifašistických bojovníkov " Zaslúžilý bojovník proti fašizmu I. stupňa", ktoré predsedovi MsNV odovzdal predseda OV SZPB Jozef Šoška, tajomník OV SZPB Pavol Čurjak a člen predsedníctva OV SZPB Emil Kolník.

Oslavy 40. výročia oslobodenia Žiliny vyvrcholili 30. apríla popoludní pietnym aktom kladenia vencov k Pamätníku oslobodenia v Sedláčkovom sade. Prítomná bola delegácia OV KSS v čele s tajomníkom Štefanom Martonom, predstavitelia štátnych a politických orgánov mesta a delegácie pracujúcich a mládeže. Slávnostný prejav predniesol predseda MsNV Ctibor Bley. Uviedol, že Žilina bola oslobodená po dlhých a ťažkých bojoch v Malej Fatre a podčiarkol, že naša vďaka patrí všetkým hrdinským bojovníkom I. československého armádneho zboeu a IV. ukrajinského frontu, ktorí 30. apríla priniesli mestu vytúženú slobodu. Prejavom vďaky a úcty je aj celomestský

socialistický záväzok na počesť 40. výročia oslobodenia, ktorým sa občania zaviazali vybudovať dielo v hodnote takmer 42 mil. Kčs. Z toho je splnených viac ako 13 mil Kčs.

Oslavy Prvého mája.

Oslavy 1. mája, sviatku pracujúcich celého sveta sa v našom meste niesli v znamení 40. výročia oslobodenia Československa slávnou Sovietskou armádou. Prvomájovú manifestáciu pracujúcich a mládeže Žiliny a blízkeho okolia otvoril vedúci tajomník OV KSS súdruh Milan Goruša a privítal na nej vedúceho delegácie ÚV KSS, podpredsedu vlády súdruha Jaroslava Kanského. Súdruh Kanský v slávnostnom prejave pripomenul, že tohoročný ~~máj~~ Prvý máj je súčasne príležitosťou pripomenúť si obdobie najstrašnejšej vojny v histórii ľudstva a vzdať úctu obetiam, ktoré priniesol sovietsky ľud v bojoch s hitlerovským fašizmom. Potom súdruh Kanský ocenil výsledky, ktoré okres od oslobodenia dosiahol a blahoželel k udeleniu Radu práce.

Do prvomájového sprievodu naši pracujúci, občania a mládež vstúpili so spevneným záväzkom v hodnote vyše 212 miliónov Kčs, ale aj s čestným hlásením, že časť z neho splnili počas soboty pracovnej cti, počas ktorej vytvorili hodnotu diela za viac ako 21 mil. Kčs.

Prvomájovej manifestácie sa zúčastnilo vyše 50 000 pracujúcich občanov a mládeže. Prišli napriek nepriaznivému počasiu vyjadriť svoj súhlas so súčasnou vnútornou a zahraničnou politikou strany.

41. výročie Slovenského národného povstania.

V predvečer osláv 41. výročia Slovenského národného povstania sa v strdu 28. augusta uskutočnilo slávnostné plenárne zasadnutie Okresného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Žiline. Rokovania, ktoré otvoril a viedol predseda OV SZPB plk. v zálohe Jozef Šoška sa zúčastnili politický pracovník OV KSS Milan Fabián, tajomník OV NF SSR Miroslav Hulka, zástupca ÚV SZPB Milan Vredík a ďalší hostia.

Na druhý deň, vo štvrtok 29. augusta sa predstavitelia okresu a mesta spolu s obyvateľmi zúčastnili kladenia vencov k pamätným tabuliam na pôde mesta, k buste Antona Sedláčka a v Chrastí a na Bôriku.

Pietnym aktom na námestí SNP vyvrcholili oslavy 41. výročia Slovenského národného povstania v našom meste. Na zhromaždení pracujúcich a mládeže okresu a mesta bola prítomná delegácia politických a štátnych orgánov, ktorú viedol vedúci tajomník OV KSS Milan Goruša. Slávnostný prejav predniesol predseda Mestského výboru Národného frontu SSR Ján Šulík. Pripomenul v ňom, že SNP patrí k najsvetlejšim stránkam našich dejín a podčiarkol význam internacionálnej pomoci Sovietskeho zväzu. Zároveň uviedol, že 41. výročie SNP si pripomíname s úprimnými pocitmi vďačnosti a úcty tým, čo v ňom položili svoje životy za slobodu, pokrok a socializmus.

Oslavy Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie.

Pietnym aktom kladenia vencov k pamätníku Vladimíra Iljiča Lenina v Žiline sa začali vo štvrtok 7. novembra okresné oslavy 68. výročia Veľkej októbrovej socialistickej

revolúcie, 63. výročia vzniku Zväzu sovietskych socialistických republík a otvorenie Mesiaca Československo-sovietskeho priateľstva.

Pri tejto príležitosti sa v Dome kultúry ROH uskutočnilo slávnostné zasadnutie stranických a štátnych orgánov, orgánov a organizácií Národného frontu okresu a mesta. Zúčastnila sa ho delegácia OV KSS a OV NF vedená vedúcim tajomníkom OV KSS, predsedom OV NF súdruhom Milanom Gorušom, delegácia strednej skupiny sovietskych vojsk a zástupcovia mestských politických a štátnych orgánov a spoločenských organizácií. Medzi prítomnými zaujali čestné miesto aj 24 najlepších pracovníci okresu, ktorých v deň osláv zapísali do Knihy cti siedmej päťročnice.

Zasadnutie otvoril predseda Mestského výboru NF v Žiline Ján Šulík. Slávnostný prejav predniesol člen predsedníctva OV KSS, predseda Okresnej odborovej rady Oliver Kiška. Zdôraznil, že tohoročné oslavy 68. výročia Veľkého októbra sú tým významnejšie, že sa konajú na záver jubilejného roku 40. výročia vyvrcholenia národnooslobodzovacieho boja československého ľudu a oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou, na záver siedmej päťročnice a v období bezprostredných príprav na 8. päťročnicu. Súčasne je to obdobie intenzívnych príprav na XVII. zjazd KSČ a XXVII. zjazd KSSZ. Všetky tieto významné skutočnosti nám vytvárajú priestor a možnosti, aby sme v celej hĺbke zoznamovali čo najširšiu verejnosť s výsledkami, ktoré dosiahli sovietski ľudia pri realizácii programu XXVI. zjazdu KSSZ, s mierovou politikou - novými iniciatívnymi mierovými návrhmi, predloženými súdruhom Gorbačovom vo Francúzsku, ale aj s faktami o militaristickej politike amerického imperializmu a členských štátov NATO.

Podčiarkol tiež, že mierový program, ku ktorému Veľká októbrová revolúcia otvorila cestu, je trvalou inšpiráciou a príkladom pre pracujúcich a pokrokové sily všetkých krajín v ich boji za svet bez vojnových hrôz.

Po príhovore zástupcu strednej skupiny sovietskych vojsk odoslali účastníci zdravicu sovietskemu ľudu, ktorú predniesol tajomník Okresného výboru Zväzu československo-sovietskeho priateľstva Pavol Berger. V kultúrnom programe vystúpil Žilinský miešaný zbor.

E K O N O M I K A

Úlohy siedmej päťročnice.

Úlohy plánu siedmej päťročnice v našom meste boli zamerané najmä na zvyšovanie efektívnosti, kvality práce a služieb. Aj keď v niektorých rokoch päťročnice došlo k výkyvom, vcelku možno hodnotiť vývoj plnenia zámerov priaznivo. V miestnom stavebníctve sa dosiahlo zvýšenie produktivity práce, znížil sa podiel materiálových nákladov, dosiahol sa vyšší rast upravených vlastných výkonov.

Priemysel.

Rozhodujúci podiel na sociálno-ekonomickom rozvoji mesta má predovšetkým rast priemyselnej výroby. Realizácia a rozvoj priemyselnej výroby prebiehali v pomerne náročných podmienkach pri obmedzení energetických a surovinových zdrojov, s výrazným zameraním sa na oblasť efektívnosti výroby. Najväčší prírastok výroby zaznamenal strojársky, elektrotechnický, kovospracujúci a chemický priemysel. Zámery siedmej päťročnice sa nepodarilo splniť na úseku priemyslu celulózy a papiera, drevospracujúceho priemyslu a priemyslu výroby stavebných hmôt. Prestávala sa n.p. Chemicelulóza na výrobu listnatej buničiny a výrobu hygienického papiera s realizačným nákladom 400 647 000 Kčs. Považské chemické závody vybudovali prevádzku tvarovania organického skla, alkalické čistenie odpadových plynov a odborné učilište. Začali s výstavbou výroby metakrylátu a polymetakrylátu s realizačným nákladom 359 300 000 Kčs.

Strojárske priemysel je v našom meste predovšetkým

zastúpený Závodmi valivých ložísk. Štrukturálne zmeny v rokoch siedmej päťročnice sa dotýkali zavedenia výroby nových ložísk pre nákladné automobily Tatra a LIAZ, valivých vedení pre presné uloženie obrábacích strojov, manipulačnej a robotizačnej techniky a špeciálnych ložísk k obrábacím strojom. Na úseku strojárenského priemyslu sa ukončili stavby skladového hospodárstva: pohotovostný sklad, odbytový sklad ložísk a sklad hutného materiálu.

V súlade s koncepciou rozvoja elektrotechnického priemyslu, automatizácie, robotizácie a s tým súvisiacej výpočtovej techniky sa stavajú objekty pre Výskumný ústav výpočtovej techniky. Hotová je I. stavba s realizačným nákladom 32 mil. Kčs a v súčasnosti sa stavajú objekty vývojových dielní s realizačným nákladom 53 mil. Kčs.

V drevospracujúcom priemysle sa začala výstavba strojného závodu s realizačným nákladom 61 510 000 Kčs a ukončila sa výstavba skladu nábytku.

Na úseku stavebníctva je v našom meste najvyššia koncentrácia stavebných kapacít v kraji. Žilina je sídlom štyroch ústredne riadených podnikov. Tieto organizácie sa podieľajú na komplexnej bytovej výstavbe a účelovej investičnej výstavbe v našom meste. Svojou kapacitou sa tiež podieľajú na realizácii investičnej výstavby v rámci SSR a na výstavbe Prahy a Bratislavy. V súlade s volebným programom sa ukončila rekonštrukcia Panelárne, realizovala sa výstavba Dopravno-mechanizačného závodu, ukončila sa výstavba učilišťa pre miestne stavebníctvo, rozšírili sa priestory pre Mestský a Okresný stavebný podnik.

Potravinársky priemysel vybuďoval výrobnú mrazených krémov s realizačným nákladom 12. mil. Kčs. Hydinárske závody

vybudovali výrobnú hydínárskych špecialít, sklad materiáľno-technického zásobovania a sklad vajec s realizačným nákladom 3 912 000 Kčs a Mraziarne vybudovali sociálne zariadenie. Začalo sa s výstavbou prevádzkovej budovy Výskumného ústavu mliekárenského s realizačným nákladom 6 454 000 Kčs a Stredo-slovenské hydínárske závody začali s budovaním sociáľno-prevádzkovej budovy s realizačným nákladom 5 027 000 Kčs.

V našom meste je osem výskumných ústavov a ďalšie pracoviská výskumno-vývojových zariadení, ktorých pôsobnosť je v odvetví strojárstva, priemyslu, stavebníctva, elektrotechniky a dopravy. Činnosť týchto výskumných ústavov je zameraná na vývoj nových zariadení, výrobkov, vývoj nových technológií, mechanizácie a novú organizáciu práce. Výskumné ústavy i Vysoká škola dopravy a spojov sa podieľali na riešení 134 štátnych, 111 rezortných a 383 podnikových úloh.

Polnohospodárstvo.

V hlavných smeroch hospodárskeho a sociáľneho rozvoja siedmej päťročnice sa na úsek polnohospodárstva kládli náročné úlohy v rastlinnej a živočíšnej výrobe. Zámery volebného programu dosiahnuť zvýšenie polnohospodárskej výroby o 13,1 % a trhovej produkcie do štátnych fondov o 11,6 % sa splnili.

V obvode nášho mesta sa nachádza JRD Rosina, JRD Bánová, JRD Nedeďza a Školský majetok, ktoré obhospodarujú celkom 11 146 ha polnohospodárskej pôdy, z toho v aglomerácii nášho mesta 4 729 ha.

Nákupné úlohy v siedmej päťročnici splnili všetky uvedené polnohospodárske podniky na 100 %.

Polnohospodárske podniky sú si vedomé potreby postupnej likvidácie hospodárskych dvorov Bôrik, Bánová, Závodie a

Bytčica, vzhľadom na ich negatívny vplyv na životné prostredie i prekážanie ďalšej výstavbe mesta. Čiastočne sa už likvidoval hospodársky dvor na Bôriku v súvislosti s výstavbou sídliska Solinky. V súčasnosti sa pripravuje likvidácia hospodárskeho dvora v Závodí v súvislosti s výstavbou sídliska Hájik.

Pre zlepšenie pracovných podmienok, skvalitnenie poľnohospodárskej výroby sa v rámci investičnej výstavby ukončilo deväť stavieb s celkovým nákladom 56 465 000 Kčs. Pribudli sklady, garáže, dielne, Podnik výpočtovej techniky a dostavala sa farma dojníc vo Višňovom. Pre zamestnancov pribudlo 32 podnikových bytov vo Višňovom a Bytčici.

Medzi rozostavaným sú sňlady sadbových zemiakov v JRD Rosina na 2 640 ton zemiakov /20,907 mil. Kčs/, opravárenská hala na posezónne opravy strojov / 10,666 mil. Kčs/, hala na pozberovú úpravu obilia v Bytčici / 10,498 mil. Kčs/ a hala na výkrm brojlerov v JRD Rosina / 14 mil. Kčs/.

V zmysle uznesenia pléna ÚV KSS a previerky intenzívnejšieho využitia pôdy nevhodnej na veľkoplošné hospodárenie, dostal Slovenský zväz záhradkárov v siedmej päťročnici do užívania 41 ha poľnohospodárskej pôdy na území mesta. V meste je 20 záhradkárskejších osád, ktoré hospodária na 72 hektároch poľnohospodárskej pôdy.

V priebehu 7. 5RP dostal Slovenský zväz drobnochovateľov na území nášho mesta 20,7810 ha poľnohospodárskej pôdy. Celkom obhospodaruje zväz na území mesta 33 ha pôdy v 8 lokalitách.

Pracovníci JRD prijímali na posporu plnema volebného programu socialistické záväzky. Vyrobili zariadenie predmety pre Lesopark Chrasť, zabezpečili práce na rekonštrukcii domu smútku v Teplične nad Váhom a vypomáhali mechanizmami a dopravnými prostriedkami pri zimnej údržbe ciest a iných akciách.

Doprava.

Cestná sieť na území mesta predstavuje 331 km vozoviek, z čoho je 85 km štátnych ciest a 246 km miestnych komunikácií. Z dĺžky miestnych komunikácií je 21 km s neupraveným povrchom. Nachádzajú sa hlavne na okrajových častiach mesta a v obvodoch novej individuálnej bytovej výstavby. Za roky siedmej päťročnice sa zlepšili miestne komunikácie v dĺžke asi 11 km čo predstavuje plochu 48 000 metrov štvorcových a dĺžka cestnej siete narástla o 15 km.

Na úseku rozvoja cestného hospodárstva sa ukončila výstavba prietahu štátnej cesty č. I/18 mestom - prvá stavba s realizačným nákladom 106 mil. Kčs. Návazne prebehla rekonštrukcia Háčkovej ulice.

V rámci údržby miestnych komunikácií sa v rokoch 1981 - 1985 vykonali práce za 45 mil. Kčs, z toho boli združené prostriedky vo výške 7 mil. Kčs. Volebný program plánoval na tomto úseku objem 28 mil. Kčs.

Za obdobie siedmej päťročnice sa vykonali súvislé kobercové úpravy ulíc Kraskovej, Hečkovej, Ružovej, Tulipánovej, Bratislavskej cesty, úprava parkoviska pri Stavoprojekte, na ulici Partizánsky háj, Brigádnickej, Nešporovej, Tajovského, ul. 1.mája, Olomouckej a štátnej cesty č. II/518 od Lietavskej Lúčky po Nešporovu ulicu. Rekonštruovali sa chodníky na ulici Pri Rajčianke, na Šmeralovej, Tajovského, na sídlisku Vlčince, v Bytčici. V okrajových častiach mesta a v integrovaných obciach sa urobili penetračné úpravy v rozsahu 50 000 m². Bolo to najmä v Tepličke nad Váhom, v Zádubní, Zástraní, Trnovom, Lietavskej Lúčke, Považskom Chlmci, Rosine, Turí, Závodí, Bytčici a na Rosinkách, kde sa položili úplné asfaltové koberce. Vybudovalo sa prepojenie Tajovského ul. s ul. Kraskovou, rekon-

štruovala sa ulica Pod Vinicou a ulica pod Hradiskom. V súvislosti s rekonštrukciou Hviezdoslavovej ulice, ktorá sa ukončila v roku 1985 sa uskutočnili rozsiahle asanácie, prekládky a rekonštrukcie inžinierskych sietí. Zo združených prostriedkov sa hradila rekonštrukcia vozovky na námestí Republiky v Bánovej, a pokračovala výstavba časti IV. okruhu medzi Bánovou a Kovošrotom, ktorá sa má ukončiť v roku 1986.

Pretrvávajúcim problémom na úseku cestného hospodárstva sú spätné úpravy komunikácií po rozkopávkach. Rozsiahla výstavba, prípadne modernizácia inžinierskych sietí a ich pripojok prerušuje povrch vozoviek a je zdrojom trvalých deformácií.

Mestská hromadná doprava.

Mestskú hromadnú dopravu v Žiline zabezpečuje krajský podnik ČSAD Banská Bystrica, závod Žilina. Všeobecne sa však konštatuje, že kultúra cestovania mestskou hromadnou dopravou nezodpovedá súčasným požiadavkám a prepravným potrebám. Rozvoj autobusovej dopravy nie je úmerný rozvoju mesta, pričom ČSAD z ekonomických dôvodov obmedzuje riešenie rozvojaestskej hromadnej dopravy. Naviac v rokoch siedmej päťročnice došlo v dôsledku úspor nafty k rozsiahlemu obmedzeniu spojov.

Za roky siedmej päťročnice sa zvýšila prepravná kapacita zavedením nových liniek na sídliská a do integrovaných obcí. V r. 1981 sa zriadili dve nové linky na sídlisko Vlčince /č.29 a č. 30/ a dva autobusy typu ŠM sa nahradili Ikarusmi. O rok neskôr sa posilnili v špičke linky č. 9, 24, a 28 ďalším autobusom a pribudli tri Ikarusy zámennou za autobusy typu ŠM.

V roku 1983 sa mestská hromadná doprava rozšírila i na nové sídliské Solinky linkou č. 33 a na linku č. 25 pribudol ďalší autobus a zaviedla sa mestská hromadná doprava do obvodu

Turia. O rok neskôr sa splnila úloha volebného programu zavedením mestskej hromadnej dopravy do Rosiny a Višňového. K lepšej orientácii cestujúcej verejnosti prispelo vydanie nového knižného cestovného poriadku.

V tomto roku sa mestská hromadná doprava rozšírila o spoje označené v cestovnom poriadku značkou "n", ktoré doteraz nepremávali a v septembri sa predĺžila linka č. 3 a 33, pričom na linku č. 3 pribudli ďalšie dva autobusy.

Nedostatkom v oblasti autobusovej dopravy je, že dotiaľ nie je zabezpečená výstavba výpravnej budovy na autobusovej stanici s primeranými sociálnymi a hygienickými zariadeniami, hoci mestské a okresné orgány túto požiadavku neustále uplatňujú. Dúfame, že vyriešenie všetkých týchto problémov s mestskou hromadnou dopravou prinesie zavedenie trolejbusovej dopravy v našom meste, i keď termín je ešte dosť vzdialený. Uznesením Rady S KNV č. 54/85 sa totiž už vytvorili podmienky pre predprojektovú a projektovú prípravu s termínom začiatku výstavby roku 1991 a rozpočtovými nákladmi 200 mil. Kčs.

Na záver niekoľko údajov o mestskej hromadnej doprave v roku 1985 v číslach.

Počet liniek 35 /z toho 1 nočná/

dĺžka liniek 348 km

turnusová potreba vozidiel 81

" záloha " 14 /14,7 %/

Spolu 95

Turnusová potreba km za 7 dní 91 783 km

Počet spojov za 7 dní 10 238 spojov

Okrem samotného mesta obsluhuje 18 integrovaných obcí a dve obce mimo /Hôrky a Berezany./.

Zloženie autobusového parku k 31. 12. 1985.

Typ	potreba	záloha	spoľu
ŠM 11	21	13	34
Ikarus 280	24	1	25
Karosa B 731	36	-	36
S p o l u	81	14	95

Na rok 1986 sa plánuje vyradiť 8 autobusov, z toho 1 Ikarus a dodávka 11 nových autobusov B 731 a 2 Ikarusy.

Výkony mestskej hromadnej dopravy v roku 1985.

Počet prepravených osôb	29 536 000
Tržby	24 925 000.-Kčs
Ubehnuté km	4 697 000
Spotreba nafty	2 151 000 litrov

Priemer obsadenosti bol 31,4 osôb a stúpol oproti roku 1984 na 101,6 %. I z tohto údaju možno vidieť preťaženosť autobusov mestskej hromadnej dopravy.

V roku 1985 boli dodané nové vozidlá na linku č. 3 Solinky / 3 ks/, na linku č. 33 Solinky /1 vozidlo/, na linku č. 19 Vlčince /1 vozidlo/ a na linku č 31 Vlčince-Bánová /1 vozidlo/.

Bez nároku na vozidlá sa rozšíril počet spojov na linkách č. 32 - Turie, č. 10 - Mojšova Lúčka, č. 24 - Bytčica ZVL, a č. 25 - Vlčince.

Linky č. 3 a 33 boli predĺžené na konečnú na Solinkách.

Komplexná bytová výstavba.

V rámci hospodárstva riadeného národnými výbormi, podstatný podiel na sociálno-ekonomickom rozvoji má komplexná bytová výstavba. V rokoch siedmej päťročnice sa komplexná bytová výstavba v našom meste sústredila na sídliská Vlčince a Solinky. V rozptyle sa budovali byty svojpomocnou bytovou výstavbou a podnikové byty. V podnikovej forme sa postavilo len 120 bytových jednotiek. V individuálnej bytovej výstavbe sa stavalo predovšetkým v prímestských častiach mesta, najviac v Rosine a v Tepličke nad Váhom a v prelukách jednotlivých intravilánov. V súvislosti so sprísnenou ochranou poľnohospodárskeho pôdneho fondu sa nestavalo v súboroch individuálnej bytovej výstavby v lokalite Trnové-Úboč, Budatín a Bytčica.

Pôvodný zámer volebného programu - vybudovanie bytov v komplexnej bytovej výstavbe - nebol splnený. Nepochopenie vyplýva z prijatých opatrení centrálnych orgánov v oblasti investičnej výstavby, v zmysle ktorých došlo k úprave plánu počtu ukončených bytov v siedmej päťročnici.

V komplexnej bytovej výstavbe sa v Žiline v rokoch siedmej päťročnice prestavalo viac ako 998 miliónov Kčs, z toho na občiansku vybavenosť 165 mil. Kčs a technickú vybavenosť 183 mil. Kčs. Vo všetkých formách bytovej výstavby sa ukončilo 3 816 bytov. Počet ukončených bytov v 7. päťročnici.

Rok	komunálne	družstevné	podnikové	IBV	byty spolu
1981	168	272	-	160	600
1982	182	434	60	160	836
1983	124	546	36	95	801
1984	136	695	24	120	975
1985	48	446	-	110	604
spolu	658	2393	120	645	3816

Účelová investičná výstavba.

V účelovej investičnej výstavbe v hospodárstve Mestského národného výboru v Žiline bola sústredená pozornosť na realizáciu stavieb:

- sociálno-orevádzková budova Útvaru hlavného architekta
- Dom služieb Lietavská Lúčka
- nový cintorín v Žiline-Závodí
- garáže a dielne Technických služieb mesta Žiliny
- miestne komunikácie pri Štátnej banke a Dome smútku na novom cintoríne.

Nesplnilo sa vybudovanie verejného WC na Vlčincoch a riadená skládka pevného domového odpadu.

Celkovo sa v investičnej výstavbe v hospodárstve MsNV v rokoch 1981-1985 preinvestovalo 57 miliónov Kčs, čo je o 11 mil. Kčs viac ako predpokladali zámery volebného programu. Z celkového objemu sa na nákup strojov a zariadení pre hospodárstvo MsNV vynaložilo 13 125 000 Kčs. Prekročili sa úlohy na úseku budovania technickej vybavenosti pre individuálnu bytovú výstavbu o 15 mil. Kčs.

Napriek tomu, že plánovaný objem komplexnej bytovej výstavby sa prestaval, nie sú ukončené niektoré objekty občianskej vybavenosti. Neodovzdalo sa do užívania 37 učební v základnom školstve, 420 miest v materských školách, 90 miest v detských jasliach, nie sú splnené úlohy volebného programu vo výstavbe slobodární. Nie sú hotové plánované objekty občianskej vybavenosti pre obchod a služby na sídlisku Vlčince a Dom potravín na Hlinách III.

V rámci občianskej vybavenosti komplexnej bytovej výstavby pribudli objekty:

- Stredisko na Hlinách VIII, v ktorom je umiestnená predajňa potravín, bufet, reštaurácia a predajňa textilu,
- Centrálné zdravotné stredisko Hliny VI,
- Dom služieb na Hlinách VIII, kde je holičstvo, kaderníctvo, prevádzkárň Modexu, zberňa šatstva a bielizne,
- Dom služieb na Hlinách VI s reštauráciou, predajňou polotovarov, kvetinárstvom, fotoslužbou, kaderníctvom, manikúrou, pedikúrou a kozmetikou.

Okrem týchto stavieb sa v komplexnej bytovej výstavbe ukončili viaceré školské a predškolské zariadenia.

V rámci plánu komplexnej bytovej výstavby sa budovali v základnej technickej vybavenosti stavby podmieňujúce individuálnu bytovú výstavbu:

- vodovod Višňové, Trnové, Rosinky, Závodie, Lietavská Lúčka, Budatín, Žilina-Bôrik,
- kanalizácia Budatín, Bánová-Čachové,
- plynofikácia Bánová, Bytčica, Rosinky, Závodie, Lietavská Lúčka, Budatín, Žilina-Bôrik,
- elektrické prípojky a verejné osvetlenie Budatín, Rosinky, Brodno, Zástranie, Žilina-Bôrik, Bytčica, Bánová-Čachové, Teplička nad Váhom,
- miestne komunikácie Žilina-Bôrik, Brodno, Závodie, Budatín, Teplička nad Váhom, Strážov.

Zámery volebného programu v základnej technickej vybavenosti individuálnej bytovej výstavby sa prekročili o 15 mil. Kčs. Celkom sa prestavalo 30,4 mil. Kčs a ukončených je 53 stavieb.

Veľkým prínosom pri budovaní nášho mesta je dobrovoľná pracovná aktivita pracujúcich a občanov.

V investičnej časti akcie "Z" sa občania zaviazali v

rokoch siedmej päťročnice vytvorit hodnotu diela za 61,4 mil. Kčs s finančnými nákladmi 42,5 mil. Kčs. V skutočnosti sa vytvorila hodnota diela za 64 989 000 Kčs a ukončilo sa celkom štyridsať stavieb.

Z D R A V O T N Í C T V O A S O C I Á L N E Z A B E Z P E Ć E N I E

Zdravotníctvo.

Úlohy volebného programu na úseku zdravotníctva sa podarilo splniť. Zdravotnícke služby sa rozšírili na sídlisku Vlčince, kde pribudol IV. obvod - gynekologická ambulancia a pediatrický obvod. Vlastnú ambulanciu má Vysoká škola dopravy a spojov, Elektrovod vybuďoval zdravotné stredisko, podnik Váhostav si zriadil doresteneckú ambulanciu, závodný zdravotný obvod má Zdroj, závodnú zubnú ambulanciu Kovoslužba a Avia, pribudli nové zubné ambulancie na Hlinách VI. a v Lietavskej Lúčke. V poliklinike na Bratislavskej ul. sa zriadili, alebo rozšírili špecializované ambulancie - nefrologická pre dospelých a deti, endokrinologická pre deti, funkčná diagnostika na internom oddelení, rozšírila sa II. chirurgická ambulancia na poliklinike I., očná ambulancia, rozšírila sa lekárska služba prvej pomoci pre dospelých. Rýchla záchranná služba sa presťahovala do nových priestorov.

Traumatologické a chirurgické oddelenie sa presťahovalo do adaptovaných priestorov. V komplexnej zdravotníckej starostlivosti o matku a dieťa sa zaviedol systém "rooming-in". Zaviedli sa nové vyšetrovacie a liečebné metódy v záujme rozšírenia a skvalitnenia nemocničnej starostlivosti.

Pribudla lekáreň na Vlčincoch a na Hlinách VI. a výdajňa liekov v Lietavskej Lúčke.

Vybavenie novou zdravotníckou technikou tiež prispelo k zlepšeniu zdravotníckej starostlivosti.

Kapacita detských jaslí sa zvýšila o 125 miest. Z toho 40 miest v detských jasliach na Vlčincoch III, 20 v závodných jasliach Štátnych lesov, 15 v detských jasliach Spojov, 35 v detských jasliach Váhostavu a 15 miest v závodných detských jasliach Reštaurácií.

Na území nášho mesta je celkom 29 zariadení detských jaslí s kapacitou 1023 miest a 8 zariadení spoločných s materskými školami s kapacitou 235 miest. Z celkového počtu je v správe podnikov a závodov 10 zariadení s kapacitou 385 miest.

Budovanie predškolských zariadení zaostáva za bytovou výstavbou. Ani podniky a organizácie sa do neho v dostatočnej miere nezapájajú. Každoročne zostáva 25-300 nevybavených žiadostí o umiestnenie detí do detských jaslí.

Sociálna starostlivosť.

Služby na úseku sociálneho zabezpečenia sa rozširovali a skvalitňovali v súlade s volebným programom. Na ulici Červenej armády sa ukončila rekonštrukcia budovy a pribudlo stredisko osobnej hygieny pre starých občanov, ktorí nemajú vlastnú kúpeľňu, zriadila sa samostatná jedáleň pre dôchodcov s vlastnou kuchyňou, ktorá podáva denne okolo 200 obedov.

Na sídlisku Vlčince pribudlo 58 malometrážnych bytov určených pre starých občanov a penzión pre dôchodcov. Pre ústav sociálnej starostlivosti na Straníku sa v akcii "Z" vypo- budoval vlastný zdroj pitnej vody.

Na kultúrne podujatia a spoločenské posedenia slúži

starým občanom Klub dôchodcov v Sedláčkovom sade. Organizujú sa tu besedy, prednášky, posedenia s jubilantami a rôzna záujmová činnosť.

O veľmi starých a menej pohyblivých dôchodcov sa stará opatrovateľská služba na ul. 28. októbra, kde je 100 lôžok. Priamo v bytoch poskytuje opatrovateľskú službu dôchodcom 33 dobrovoľných opatrovateliek a 10 opatrovateliek z povolania. V tejto oblasti sociálnej výpomoci pomáhajú aj žiačky Strednej zdravotnej školy.

Na záver niekoľko číselných údajov o sociálnej ~~xxx~~ starostlivosti na území mesta.

K 31. decembru 1985 bolo na území mesta 14 878 dôchodcov, z toho 4379 nad 65 rokov. Počas roka zomrelo 581 dôchodcov. Rekreačné poukazy dostalo 122 dôchodcov, pre 462 dôchodcov sa poskytla jednorazová finančná pomoc v priemernej výške 400-500 Kčs /spolu 229 000.-Kčs/. Stravovalo sa 188 dôchodcov z toho 112 za plnú hodnotu 8.-Kčs za obed a 76 dôchodcov platilo od 2.- do 7.-Kčs. Ostatok uhradil MsNV v celkovej výške 78 788.-Kčs. Problémom zostáva dietne stravovanie dôchodcov. Do Domu techniky chodilo 25, ale sa odhlásili, pretože stravná jednotka vo výške 10,30 Kčs bola pre nich príliš vysoká.

Na území mesta sú v správe Okresného ústavu sociálnych služieb:

- Ústav sociálnej starostlivosti Straník	152 lôžok
- Ústav sociálnej starostlivosti Turie	82 "
- Domov dôchodcov ul.28.októbra Žilina	100 "
- Domov-penzión dôchodcov Vlčince	270 "

Domov-penzión na Vlčincech bol daný do užívania v roku 1984. K 31.12.1985 mal obsadené 138 lôžok. K 1.4.1986 má byť daný do užívania celý z toho 110 lôžok pre domov a 160 pre penzión.

Starostlivosť o dôchodcov v 7. päťročnici.

	1981	1982	1983	1984	1985
Počet poberateľov	12534	12628	13132	14516	14878
Mesačne vyplácané/mil./13,381	15,046	15,933	18,855	20,321	
Počet zomrelých	540	545	581	561	581
Ročný rozpočet MsNV na soc.star./mil.K./	1,150	1,150	1,170	1,236	1,300
Počet dôch.kt.dostali jednoraz.pomoc	349	365	381	339	462
Počet opakovanej fin. výpomoci	150	193	173	165	195
Vecná výpomoc	48	28	23	26	38
Optrovateľ.služba pre	128	165	161	289	175
Počet stravovaných	264	275	273	261	188
Poskyt.rekreácie	40	146	168	135	122
Počet členov klubu	331	282	299	280	276
Počet evidovaných so- ciálne odkázaných	1435	1400	1450	1140	1102

Š K O L S T V O A K U L T Ů R A

Školstvo.

Školská sústava prechádzala v siedmej päťročnici významnými premenami v zmysle Hlavných úloh rezortu školstva po XVII. zjazde KSČ a dokumentu Ďalší rozvoj československej výchovno-vzdelávacej sústavy.

Predškolskú výchovu dostávajú v našom meste už všetky 3-5 ročné deti zamestnaných matiek. Splnil sa teda Program výchovnej práce pre materské školy, ale nepriaznivý zostáva ešte stále vysoký stav detí v triedach materských škôl.

Vo volebnom programe sa plánovalo so zvýšením počtu miest v materských školách o 1050, dosiahlo sa však iba 875 miest. Svoje zámery nesplnil Zdroj /60 miest/ a v komplexnej bytovej výstavbe sa neukončili tri materské školy po 120 miest /Vlčince III., Vlčince IV. a Solinky I./.

Predškolské zariadenia vybuďovali Štátne lesy /30 miest/, Miestne hospodárstvo /60 miest/, Reštaurácie /30 miest/, Považské chemické závody - prístavba /60 miest/, Závody valivých ložísk /30 miest/. Navyše sa vybuďovali podnikové materské školy: Spoje /50 miest/, Avia /20 miest/, Stredoslovenské stavby /60 miest/, Váhostav /60 miest/, Drevoindustria /60 miest/, Výskumný ústav výpočtovej techniky /25 miest/, Doprastav /30 miest/. Spolu pribudlo v podnikových materských školách 515 miest.

V súčasnosti je v Žiline 58 materských škôl s kapacitou 4221 miest, v ktorých je umiestnených 4835 detí. Kapacita materských škôl sa prekračuje v snahe o umiestnenie všetkých detí zamestnaných matiek. Počet detí podľa stanovenej kapacity je len v materských školách v okrajových častiach mesta.

Završenie obsahovej prestavby základného školstva si vyžiadalo integráciu základných škôl. Náročné požiadavky novej koncepcie vzdelávania nie je možné plniť v málotriedných školách, kde boli v triedach spojené ročníky. V rámci integrácie sa zrušila ZŠ Vranie, ZŠ Mojšova Lúčka a Zástranie.

Zastavenie výstavby osobitnej internátnej školy na Rosinkách skomplikovalo situáciu so zaškolovaním mentálne retardovaných detí. I keď sa uskutočnila generálna oprava Osobitnej školy na ul. Marxa-Engelsa a zriadilo sa provizórium v priestoroch ZŠ na Hlinách VII, nemohli sa do Osobitnej školy zaradiť všetky deti, ktoré zaostávajú.

V základnom školstve sa plánovalo zvýšenie počtu učební o 70. Nie je postavená 24-triedna ZŠ na ~~XXI~~ Solinkách. Pribudlo 11 učební na ZŠ Vlčince III. a ZŠ Hliny VI a 24 učební na ZŠ Vlčince III.

V štyroch ZŠ sa plánovalo vybudovať telocvične. Tento zámer sa podaril iba v ZŠ na Hollého ul. a v štádiu projektových príprav je telocvična na ZŠ v Budatíne.

Celkom pribudlo v rokoch siedmej päťročnice 61 učební, z čoho 15 sa získalo rekonštrukciou a úpravou špeciálnych. V školskom roku 1985ú1986 je v žilinských základných školách k dispozícii 472 učební, v ktorých sa vyučuje 502 tried.

Smennosť sa znížila z 0,93 % na 0,44 % a v súčasnosti je ešte na troch školách - v Bánovej, na Karpatskej a na Martinskej ulici.

Vzhľadom na nedostatok učební v ZŠ sa nepodaril ani zámer volebného programu umiestniť v školských družinách deti 1. - 5. ročníka. Školské družiny navštevujú len deti z 1. - 3. ročníka.

Z nárastu počtu stravníkov je viditeľný rozvoj školského stravovania. Školské jedálne na území mesta poskytujú stravu deťom materských škôl, základných škôl a žiakom škôl druhého cyklu. V 83 školských jedálňach sa stravuje 18 946 stravníkov, čo je o 3148 viac ako v roku 1980. Nové školské jedálne pribudli v novovybudovaných materských a základných školách, vo výstavbe je školská jedáňa v Žiline-Závodí.

Najhoršia situácia na úseku školstva je v Ľudovej škole umenia, najmä na hudobnom odbore. Učebne sú na viacerých miestach, čo komplikuje činnosť i plnenie učebných osnov.

Počet žiakov a študentov na ústredne riadených školách v našom meste zaznamenal v rokoch siedmej päťročnice mierny pokles.

Na gymnáziach študovalo v roku 1985 spolu 1215 študentov, oproti 1414 v roku 1980. Toto množstvo však zabezpečuje dostatočný počet uchádzačov o štúdium na vysokých školách.

Na stredných odborných školách /Stredná ekonomická škola, Stredná poľnohospodárska technická škola, Stredná priemyselná škola stavebná, Stredná zdravotnícka škola a Konzervatórium/ v roku 1985 študovalo v dennom štúdiu 2667 študentov. Ich počet v porovnaní s rokom 1980 klesol o 144.

Na odborných učilištiach a stredných odborných ~~školách~~ učilištiach sa v roku 1985 pripravovalo na budúce povolanie 5324 žiakov oproti 5933 žiakom v roku 1980.

Na Vysokej škole dopravy a spojov v roku 1985 študovalo v dennom štúdiu /bez cudzincov/ 5 060 študentov. V roku 1980 to bolo 5 047 študentov. Vysokoškolské štúdium ukončilo v siedmej päťročnici spolu 5 066 študentov.

Kultúra.

Mestský národný výbor v Žiline zabezpečoval v roku 1985 vo svojom územnom obvode rozvíjanie kultúrneho života občanov v súlade s vytýčenými úlohami a zámermi.

Osobitnú úlohu v štátnopolitickej výchove a politickej agitácii mali agitačné strediská. Ich pozornosť bola zameraná na plnenie úloh obsiahnutých v kritériách dvojročnej súťaže " Onajlepšie výsledky v masovopolitickej práci ", ktorú vyhlásili MsV KSS, MsNV a Park kultúry a oddychu na roky 1985-1986. Značné prekročenie plánovaných podujatí v agitačných strediskách najviac ovplyvnila uvedená súťaž a zvýšená aktivita agitačných stredísk v predzjazdovom období a predvolebnom období. Návštevnosť na podujatiach v agitačných strediskách bola 160 819 osôb.

Akcie agitačných stredísk:

Podujatie	plán	skut.
Večery otázok a odpovedí	20	37
Kvízy a súťaže	80	82
Slávnostné akadémie	57	83
Zabezp. brigád na plnenie voleb. progr.	110	120
Prednášky	270	284
Besedy	215	287
Vysúpenia súborov a kult. úderiek	175	213
Rozhlasové relácie	305	464
Šport. podujatia a súťaže	95	164
Filmové predstavenia	195	197
Názorná agitácia a propagácia	310	475

Park kultúry a oddychu mesta Žiliny je najväčším kultúrnym zariadením mesta. Okrem mimoškolského vzdelávania zabezpečoval klubové podujatia, kvízy, súťaže, slávnostné akademie a spolupôsobil pri všetkých štátnopolitických oslavách v meste. Okrem klubu mládeže riadi i mestské divadlo a amatérske súbory. Klubové podujatia organizované Parkom kultúry a oddychu navštívilo v roku 1985 11 814 osôb. Mestský klub mládeže uskutočnil cyklus klubových večerov " 40 kvetov vďaky " pre aktívy mladých budovateľov. Zúčastnilo sa ich 768 mladých ľudí.

Činnosť PKO v číslach:

Podujatie	plán	skut.
Rozhlasové relácie	1064	1083
Slávnostné akademie	57	74
Prednášky	105	130
Besedy	76	86
Kvízy, súťaže, večery otázok a odp.	94	104
Kurzy	49	50
Profesionálne divadlo	151	176

Mestská správa kín uskutočnila v roku 1985 celkom 2663 predstavení. Na letnej časti Filmového festivalu pracujúcich bolo 42 predstavení a na zimnej časti 6 predstavení.

Štátny komorný orchester i napriek momentálne improvizovaným podmienkam kvôli rekonštrukcii Domu umenia splnil plánované podujatia na vysokej umeleckej úrovni a prekročil počet koncertov pre deti a mládež.

Okrem Domu kultúry ROH pôsobili na území mesta i Závodné kluby ROH, ktoré vyvíjali kultúrnu činnosť. Boli to najmä ZK ROH n.p. Slovena a Cementáreň Lietavská Lúčka. Detský spevácky zbor Odborárik uskutočnil v roku 19 vystúpení, Divadielko na Hlinás s tromi súbormi malo 34 vystúpení.

V Závodnom klube ROH Cementárni Lietavská Lúčka pôsobí dychová hudba, ktorá mala v uplynulom roku 15 vystúpení a dievčenský džezbalet, ktorý mal 9 vystúpení.

V Závodnom klube ROH n.p. Slovena pôsobí 12 krúžkov záujmových, ktoré mali spolu 56 vystúpení.

Dom kultúry ROH usporiadal v tomto roku už XVI. festival zborového spevu "Mládež spieva" a Okresné osvetové stredisko spolu s Krajským osvetovým strediskom usporiadalo III. celoslovenskú prehliadku dedinských folklórnych skupín.

Z kultúrno-osvetových zariadení s okresnou pôsobnosťou je v meste Okresná knižnica, ktorá má na území mesta 24 pobočiek, a Považské múzeum. Niekoľko údajov z ich činnosti v roku 1985:

Okresná knižnica	plán	skut.
nástenky	190	218
výstavky	170	264
Prednášky, besedy	225	267
Neperiodické publikácie	9	9
Metodicko-propagačné publikácie	7	8
Čitatelia	20000	20018
Výpožičky celkom	671200	688595
Z toho náučná literatúra	240000	239158
Považské múzeum		
Prednášky a besedy	150	183
Semináre, aktívy, kvízy	10	9
Publikačná činnosť	5	4
Výstavy	4	4

Zbor pre občianske záležitosti.

Zbor pre občianske záležitosti pôsobil pri všetkých občianskych obradoch, ako sú uvítanie detí do života, sobáše, či rozlúčka so zosnulými, tak i pri odovzdávaní občianskych a povolávacích preukazov, pri pracovných a životných jubileách občanov mesta.

V roku 1985 sa v obvode mesta narodilo 1 432 detí, zomrelo 622 občanov. Prírodný prírastok bol 810 obyvateľov.

V programovej časti obradu víťania detí do života sa kládol dôraz na výber poézie pre recitátorov a na programovú zložku vystúpenia detí materských škôl. Skvalitnením práce sa podarilo vytvoriť skutočne dôstojnú atmosféru každého obradu, čo sa prejavilo na zvýšenom záujme rodičov o individuálnu formu uvítania detí do ~~života~~ života, ako aj v účasti ďalších rodinných príslušníkov na spoločnom uvítaní detí do života, čo bolo doteraz skôr ojedinelým zjavom. Počet individuálne víťaných detí do života sa zvýšil o 37 oproti r. 1984.

Pri sobášnych obradoch sa stabilizoval káder recitátorov, ktorý bol doplnený o dvoch recitátorov zo súťaže v prednese občianskej poézie "Ocenu predsedu MsNV". V priebehu roku boli doplnený i spevácky zbor o dve nové členky. Obradná sieň bola ~~úplne~~ vybavená novými kreslami, ktoré umocňujú estetický vzhľad priestorov, čo v nemalej miere pôsobí na celkový dojem z obradu.

Okrúhle životné jubileá občanov nášho mesta tvoria ďalšiu časť činnosti aktívu pre občianske záležitosti. Robia sa dvomi spôsobmi - spoločnými akciami a individuálnymi gratuláciami jubilantom, ktorí sa pre vysoký vek, respektíve zo zdravotných dôvodov nemôžu spoločných podujatí zúčastniť.

Tieto akcie sa organizujú v spolupráci s občianskymi výbormi. Najaktívnejšie si v tomto roku počínali občianske výbory č. 8, 9, 11, 13, 37 a 42.

Činnosť zboru pre občianske záležitosti v roku 1985 v číslach:

Podujatie	počet akcií	účasť.
Počet narodených detí		1432
Z toho vítaných ZPOZ		1289
Spoločne vítané deti		1158
Individuálne vítané		131
Uzavretých manželstiev	653	
Z toho bez cirk.obradov	367	
Počet úmrtí	622	
Počet občianskych pohrebov	106	
Počet rozlúčok na cirk.pohreboch	394	
Výročia sobášov	5	
Odovzdávanie povolávacích rozkazov	2	
Odovzdávanie obč.preukazov	2	697
Životné a pracovné jubileá	55	1618
Individuálne gratulácie	113	113

Š P O R T

Československá spratakiáda 1985.

Všetky športové podujatia v tomto roku sa niesli v znamení príprav na Československú spartakiádu 1985. U oddielov základnej rekreačnej telesnej výchovy to bol predovšetkým nácvik na okresné a celoštátne vystúpenia. Ťažisko bolo na školách, v učilištiach, ale i telovýchovných jednotách.

Československá spartakiáda má už roky svoju osobitnú príťažlivosť, pretože je reprezentantom zdravia, krásy a fyzickej kondície. Zo svojho pôvodu nestratila ani na tohoročnej okresnej spartakiáde v nedeľu 2. júna.

Organizátori, cvičenci, cvičitelia a diváci sa prebudili do nepríjemného daždivého rána, ale ako sa napokon mohli všetci presvedčiť, obavy boli zbytočné. Štadión TJ ZVL sa síce po hodine zmenil na blatistú plochu, ale to žiadnemu cvičencovi neprekážalo, hoci mal problémy nájsť "naučenú" značku. Preto patrí obdiv a uznanie viac ako siedmim tisícom cvičencom, ktorí sa predstavili v 15 spartakiádnych skladbách.

Po československej a sovietskej štátnej hymne privítal vedúci tajomník OV ČSZTV dr. Boris Hovorka delegáciu okresných politických a štátnych orgánov a organizácií NF na čele s vedúcim tajomníkom OV KSS v Žiline Ing. Milanom Gorušom, delegáciu ÚV a SÚV ČSZTV, ktorú viedol dr. Ján Starší, delegáciu družobného okresu Ústí nad Labem na čele s vedúcim tajomníkom OV KSČ dr. Jaroslavom Kohákom a delegáciu družobného Tarnowského vojvodstva, ktorú viedol Ing. Mieczyslaw Strolecki.

Predpoludňajší program vyplnilo 7 skladieb, z ktorých sa nepochybne najviac páčili mladší žiadi a najmladšie žiactvo. A diváci neboli skúpi na potlesk pre všetkých. Našťastie dážd

mal počas prepoludňajšieho programu "prestávku". Ku slovu prišiel až počas slávnostného sprievodu mestom, pred ktorým účastníci spartakiády položili veniec k pomníku V. I. Lenina na Leninovom námestí a po pochode uličkami Žiliny sa začal druhý blok vystúpení. Aj napriek nepriaznivému počasiu sa na štadióne ZVL zišlo o polovicu viac divákov, takže aj futbalisti mohli závidieť návštevnosť. Pozornosť určite patrila náročnej skladbe Zväzarmu, ladnému prejavu spoločnej skladby dorasteniek a žien, bezprostrednosti malých "capartov", ktorí sa snažili v spoločnosti rodičov a hojne využívali možnosť hry v blate. Vrcholom však bola skladba učňovskej mládeže, ktorej oduševnenie a obetavosť nakoniec zatienila skladba Československej ľudovej armády, v ktorej sa vojaci ťmahom ruky zmenili na nepoznanie.

Na okresnej spartakiáde sa okrem domácich cvičencov zúčastnili aj cvičenci z Banskej Bystrice, Považskej Bystrice a Handlovej. Čo možno dodať na záver? Azda len toľko, že celá prehliadka spartakiádnych skladieb v Žiline ukázala dobrú pripravenosť cvičencov, ich elán, nadšenie a chuť dokázať aj za nepriaznivých a sťažených podmienok, že osemmesačný nácvik brali zodpovedne. Diváci museli byť nadmieru spokojní nielen po telovýchovnej, ale aj estetickú stránke. Okresná spartakiáda reprezentovala všetko to, čo môžeme očakávať od ľudí žijúcich v mieri - zaručie, krásu, šťastie a chuť do života.

V 15 skladbách vystúpilo celkom 6 924 cvičencov okresu.

Program okresnej spartakiády dňa 2. júna 1985 :

Predpoludním o 9,00 hod. Slávnostné otvorenie

1. Mladší žiaci - vystúpilo 796 žiakov 3. a 4. roč. ZŠ

vedúca skladby : M. Pánková, učiteľka ZŠ Obeľany;

náradie : plastikové červené rakety a molitanové žlté lopty.

Skladbu nacvičovalo 960 žiakov na 43 školách okresu.

2. Dorastenci - vystúpilo 216 študentov stredných škôl okresu.
vedúci skladby : E.Kozár, učiteľ Gynázia Žilina, Wolkerova ul.
náradie : rebríky a levičky.

Skladbu nacvičovalo 270 študentov na 5 stredných školách.

3. Staršie žiačky - vystúpilo 576 žiačok 5.-8.ročníkov ZŠ.
vedúca skladby : J.Migátová, učiteľka ZŠ Hliny VIII.
nacvičovalo 864 žiačok na 35 školách okresu.

4. Muži - vystúpilo 144 mužov, z toho 36 z okresu Pov.Bystrica.
vedúci skladby : F.Bulka, odb.asistent VŠDS

Skladbu nacvičovali TJ Slávia, TJ ZVL Žilina a Bytča a študenti VŠDS.

5. Dorastenky - vystúpilo 288 študentiek stredných škôl okresu.
vedúca skladby : J.Krížová, učiteľka Gynázia Žilina, Wolkerova ul.

Skladbu nacvičovalo 350 študentiek na 6 stredných školách.

Náradie : stuha.

6. Vysoké školy - vystúpilo 108 študentov VŠDS a 108 študentov Pedagogickej fakulty Banskej Bystrice.

nacvičili : J.Hatala a A.Gordíková, učitelia VŠDS Žilina.

náradie : dievčatá - lopta v sieťke, chlapci - 3 kg plná lopta.

7. Najmladšie žiactvo - vystúpilo 1 180 žiakov 1.a 2.ročníkov ZŠ.
vedúca skladby : H.Tabačková, učiteľka ZŠ Konevova ul.

náradie : polystyrénové tehličky spájané do drakov.

Skladbu nacvičovalo 1 475 žiakov na 40 školách okresu.

Popoludní o 14,00 hod. slávnostný spartakiádny sprievod mestom,
od 15 hodiny program :

1. Zväzarm - vystúpilo 128 chlapcov Strednej priemyselnej školy stavebnej v Žiline a Handlovej.

vedúci skladby : B.Tichý a K.Kucharovičová, učitelia

SPŠS Žilina.

náradie : kovové polružia a lavičky.

nacvičovalo : 74 chlapcov zo Žiliny.

2. Dorastenky a ženy - vystúpilo 108 žien zo Žiliny a 108 cvičeníek z okresu Považská Bystrica.

vedúci skladby : ženy - E.Šimková, dorastenky - S.Klimová, učiteľky Strednej zdravotnej školy Žilina.

náradie : ženy - kužele.

3. Rodičia a deti - vystúpilo 256 párov z materských škôl Žiliny a okolia.

vedúca skladby : B.Šimčeková, riaditeľka MŠ VÚVT Žilina.

4. Učňovská mládež - vystúpilo 144 chlapcov a 144 dievčat - žiakov stredných odborných učilíšť.

vedúci skladby : L.Bartoš, učiteľ SOU SSEZ Žilina a Z.Závodská, učiteľka SOU Žilina-Bánová.

náradie : švihadlá.

Skladbu nacvičovalo : 200 chlapcov a 200 dievčat stredných odborných učilíšť v okrese.

5. Mladšie žiačky - vystúpilo 752 žiačok 3. a 4.ročníkov ZŠ.

vedúca skladby - A.Kurucárová, učiteľka ZŠ Makarenkova ul.

náradie : stuhy.

Skladbu nacvičovalo 1 040 žiačok na 43 školách okresu.

6. Starší žiaci - vystúpilo 540 žiakov 5. - 8.ročníkov ZŠ.

Vedúci skladby : J.Klein, učiteľ ZŠ Hliny VIII.

náradie : horolezecké lano.

Skladbu nacvičovalo 828 žiakov na 32 školách okresu.

7. Ženy - vystúpilo 432 žien, z toho 36 z okresu Považská Bystrica.

Vedúca skladby : V.Ďuríčková

Náradie : rôznofarebné šatky.

Skladbu nacvičovalo 13 odborov ZRTV a 9 organizácií SZŽ okresu.

8. Armáda - vystúpilo 576 cvičencov z vojenských škôl z Bratislavy, Košíc, Lipt. Mikuláša, Martina, Banskej Bystrice a Žiliny.

vedúci skladby : major M. Pománek.

Majstrovstvá kraja v krasokorčuľovaní.

V dňoch 19. - 21. januára prebehli na zimnom štadióne majstrovstvá kraja v krasokorčuľovaní na rok 1985. Súťažilo tu 27 krasokorčuľiarov o tituly v štyroch kategóriách. Chlapci a dievčatá v III.výkonnostnej triede a ženy v I. a II.výkonnostnej triede. Z dievčat sa Machová umiestnila na 2.mieste, ženy obsadili v II.výkonnostnej triede 1. a 2.miesto /Kozáčková a Sršňová/ a v I.výkonnostnej triede takisto prvé dve miesta /Škrkoňová a Štyriaková/. Ostatné tituly putovali do Banskej Bystrice. Škoda, že v mužských kategóriách nemohli byť udelené tituly, pretože v III.výkonnostnej triede štartovali iba dvaja pretekári a v II. a I.výkonnostnej triede žiadny.

Memoriál Janka Mrkvu.

V predvečer 1.mája sa uskutočnil v rámci osláv 40.výročia oslobodenia Žiliny XIV.ročník cestného behu "Memoriál Janka Mrkvu". Podujatie organizačne zabezpečil atletický oddiel TJ ZVL Žilina. Preteky boli so štartom a cieľom na námestí V.I.Lenina pred hotelom Slovakia. Za chladného a daždivého počasia nastúpilo 419 pretekárov k slávnostnému nástupu. Po otváracom príhovore tajomníka Mestského výboru NF Viliama Gabčíka položili pretekári veniec k pomníku V.I.Lenina. V úvode nastúpili 10-členné zmiešané družstvá základných škôl z okresu Žilina k štafetovým pretekom 10 x 1 kolo /460 m/. V hlavnej kategórii na 7 kôl /7 609 m/ zvíťazil Prečuch z

VTJ Trenčín a v kategórii žien už po piatykrát za sebou zvíťazila K. Štulíková z Pedagogickej fakulty Banská Bystrica bežiaca na čele od štartu po cieľ.

Rogalisti na Straníku.

Po vlnajšom prvom kole skončili začiatkom mája druhým kolom majstrovstvá kraja v závesnom lietaní pre rok 1985, ktoré sa uskutočnili na Straníku. Veľký úspech dosiahli opäť piloti zo ZO Zväzarmu Šarkanklub Žilina, keď víťazom a majstrom kraja sa stal Štefan Šurlák pred Pavlom Pethom zo Žiaru nad Hronom a Metodom Švecom, taktiež zo žilinského Šarkanklubu. Ďalšie poradie žilinsčanov bolo - 4. Zábojník, 6. Škarpich, 7. Z. Šmehyl, 10. Melzer, 16. Bizík a 18. Podstanický, ktorý v prvom kole nesúťažil. Všetci si svojim umiestnením zabezpečili postup na majstrovstvá SSR 7.-16. júna na Kráľovej Holi a víťez Šurlák má priamy postup na majstrovstvá ČSSR do Frýdlantu.

Deň učiteľov.

Dňa 27. marca pri príležitosti Dňa učiteľov boli prijatí u predstaviteľov ONV a MsNV najaktívnejší cvičitelia - učitelia hromadných vystúpení na Československej spartakiáde. Podpredseda ONV a predseda okresného štábu spartakiády Ing. Dagobert Pavlorek, predseda MsNV JUDr. Ctibor Bley za prítomnosti vedúceho tajomníka OV ČSZTV Dr.B. Hovorku, predsedu komisie MsNV pre mládež a telesnú výchovu Ing.L. Šmárika a ďalších, prijali učiteľov: B.Šimčekovú, M.Valábekovú, H.Tabačkovú, M.Dlábikovú, M.Pánekovú, V.Jančovou, A.Kurucárovú, J.Haasovú, J.Kleina, S.Folkmera, J.Migátovú, V.Michelčíkovú, J.Krížovú, L.Bartoša, Z.Závodskú, B.Tichého, R.Kucharovičovú, E.Kozára,

P.Nádanyiho, F.Bulku, S.Klímová, P.Poniščiaka, M.Gáborová, V.Ďuríčkovú, A.Brončeková, A.Kothajová, E.Šimková, M.Tománka, a S.Balána, ktorí sa vo funkciách cvičiteľov najviac zaslúžili o to, že nácvik skladieb na Československú spatakiádu 85 bol podľa harmonogramu a na požadovanej úrovni. D.Pavlorek a B.Hovorka ocenili v príhovoroch ich prácu a zaželeli im veľa úspechov v ich práci.

Futbal.

V predposlednom zápase ligového ročníka 1984/1985 prehrali hráči TJ ZVL Žilina zápas s Trnavou a o tom, či ZVL zostanú v I. lige dal odpoveď až posledný zápas so Sláviou Praha 19. júna. Všetko dobre dopadlo a hráči TJ ZVL Žilina si zachovali prvoligovú príslušnosť i do budúceho ročníka.

V pondelok 15. júla začali hráči ligového mužstva s tréningom do nového ročníka 1985/1986. Pred tréningom uviedol tajomník futbalového oddielu do funkcie nového trénera Jozefa Jankecha, s ktorým sa uzatvorila zmluva od 1. júla. Tréner Jankech predtým úspešne pôsobil v Lokomotive Košice. Tajomník zároveň privítal nových hráčov, a to vrátiťšieho sa Kiniera z Dukly Banská Bystrica, Kostolániho z Prievidze, Švidrona z Ružomberka, Telepčáka z Trebišova, Štefanšicha z Čunova a na striedavý štart hráčov z dorastu, Mahúta a Vlčeka.

Jesennú časť I. ligy zakončili futbalisti TJ ZVL Žilina zápasom s TJ Bohemians v Prahe v nedeľu 8. decembra prehrou 0:4 a "prezimovali" na 10. mieste v tabuľke so 14 bodmi a pasívnym skóre 17:27. Napriek tomuto nelichotivému miestu nepôsobila hra našich futbalistov zlyým dojmom a podľa ohlasov v tlači ju komentátori hodnotili priaznivo pre jej

otvorenosť a útočnosť i na súperových hriskách. Konštatovanie síce dobré, ale obdržaných gólov je predsa len veľa a bodov málo. Uvidíme v jarnej časti na budúci rok, či sa táto situácia zlepší.

Vyhodnotenie spartakiády.

Slávnostné vyhodnotenie Československej spartakiády 1985 bolo 17. októbra v TJ Pozemné stavby Žilina. Zúčastnil sa ho zástupca OV KSS Milan Fabian, podpredseda ONV a predseda okresného spartakiádneho štábu Dagobert Pavlorek, podpredseda MsNV Pavol Ďurnek a ďalší hostia. Hodnotiaci referát predniesol vedúci tajomník OV ČSZTV v Žiline Boris Hovorka. Konštatoval, že Československá spartakiáda 85 sa stala neoddeliteľnou súčasťou osláv 40. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou a významným prostriedkom aktivizácie občanov. Základná programová orientácia Československej spartakiády 85 vychádzala z ďalšej potreby masovosti a sústavnej pohybovej kultúry. Bola vyvrcholením päťročného obdobia masovej a brannej telesnej výchovy. Svoju úlohu splnila i športová a turistická časť spartakiády, ale aj plnenie odznaku zdatnosti sa nieslo v spartakiádnom duchu. Prínos Československej spartakiády 85 treba vidieť vo veľkosti kapitálu na zdokonalenie masovosti telesnej výchovy dospelých i mládeže.

Beh 17. novembra.

Dňa 24. októbra usporiadala TJ Slávia VŠDS v spolupráci s celokolským výborom SZM a katedrou telesnej výchovy VŠDS už po dvadsiatykrát cezpoľný beh na počesť Medzinárodného dňa študentstva. Jubilejnému ročníku prišlo počasie a uspo-

riadatelia zaznamenali opäť vysoký počet štartujúcich. Štartovalo sa v 10 kategóriach. Mladšie a staršie dorastanky a ženy na 1 400 m, mladší dorastenci na 2 800 m, starší dorastenci na 4 200 m, muži a veteráni v troch kategóriach na 5 600 m a masový beh /264 štartujúcich/ na 2 800 metrov.

Majstri motorizmu.

Dňa 23. novembra hodnotili uplynulú športovo-motoristickú sezónu v Žiline, kde slávnostne vyhlásili 46 majstrov Slovenska na rok 1985 v 14 motoristických disciplínach. Predseda Ústrednej rady motorizmu SÚV Zväzarmu Ing. Jaroslav Hlinický vo svojom vystúpení hovoril tiež o možnostiach ďalšieho rozvoja zväzarmovského motorizmu, ktorý má vplyv na rozvíjanie potrebných branno-technických vedomostí a zručnosti.

Unikátna športová hala.

V auguste začala skúšobnú prevádzku športová hala na Bôriku. Príprava jej výstavby sa uskutočnila na základe dohody predstaviteľov SÚV ČSZTV Bratislava a štátnych a politických orgánov okresu Žilina. Stavbou športovej haly sa čiastočne riešil deficit krytých športovísk, ktorými je mesto vybavené na 40 - 50 % príslušných noriem.

Integrovaným záujmom ČSZTV a mesta bolo možné koncipovať športovú halu ako viacúčelovú s tým, že bude využitá na 70-80 % pre účely ČSZTV a 20 % pre spoločensko-kultúrne podujatia. Zosúladením záujmov generálneho riaditeľstva Drevárskeho a nábytkárskeho priemyslu Žilina a investora bola uskutočnená dohoda overiť na stavbe výsledky výskumu drevárskeho priemyslu, t.j. nosný systém z dreva, na ktorý boli použité lepené lame-

lové nosníky o rozpone 105 metrov. Úspešným vývojom a overaním výroby a montáže vytvoril sa prvý nosný systém z dreva v ČSSR o rozpätí 105 m bez podpory a o svetlej výške 18,5 m.

Športová hala Bôrik má, pesp. bude mať k dispozícii nasledovnú vybavenosť:

- 4 500 m² hracia športová plocha, z toho pre ihriská plocha 40 x 80 m,
- 2 000 sediacich divákov pri využití plochy pre halovú ľahkú atletiku, či futbal,
- osvetlenie vyše 2 000 luxov,
- možnosť umiestnenia viac ako 300 športovcov v sociálnych zariadeniach,
- možnosť premietania filmov pre 1 900 sediacich divákov,
- usporiadanie kultúrno-spoločenských podujatí s účasťou 4 000 - 6 000 divákov,
- usporiadanie súťaží v basketbale, volejbale, hádzanej, tenise s centrálnym ihriskom a 4 000 až 6 000 sediacimi divákmi.

Pre tréningové účely sa dá športová hala využiť súčasne na tri basketbalové, alebo tenisové, či volejbalové ihriská.

Veľké sú možnosti pre tréningy a vystúpenia športovej gymnastiky, či cvičenie 1 500 cvičencov /spartakiáda/.

Cvičnú plochu a vstupné priestory je možné využiť tiež na výstavné a podobné účely s kompaktnou plachou 4 500 m² s jej nadväznosťou na vonkajšie výstavné plochy o rozlohe 20 000 m².

Turnaj o pohár oslobodenia ČSSR.

V dňoch 1. až 5. augusta sa v novej športovej hale na Bôriku uskutočnil volejbalový turnaj o pohár oslobodenia ČSSR. V tomto XXVII. ročníku nastúpilo šesť mužstiev - Kórea, Ma-

ďarsko, ZSSR, Rumunsko, ČSSR "A" a ČSSR "B", ktoré nastúpilo miesto mužstva Kuby, ktoré na turnaj neprišlo, i keď účasť prisľúbilo.

Vítazom tohto ročníka sa stalo a trofej - Pohár oslobodenia ČSSR získalo mužstvo Československo "A" po šiestich rokoch. Pohár prevzal kapitán A-mužstva Jiří Novotný. Na druhom mieste skončilo družstvo ČSSR "B" pred ZSSR, Rumunskom, Kóreou a Maďarskom.

Po skončení turnaja sa v zaujímavom exhibičnom zápase stretli vedúci činitelia turnaja, tréneri a rozhodcovia proti domácim organizátorom. Zápas skončil remízou 2:2.

Najlepší športovci okresu za rok 1985.

V utorok 17. decembra vyhlásilo predsedníctvo OV ČSZTV v telovýchovnom zariadení TJ Pozemné stavby Žilina najlepších športovcov, kolektívy, trénerov, cvičiteľov a turistu žilinského okresu za rok 1985. Na vyhlásení sa zúčastnili Oliver Kiška, predseda Okresnej odborovej rady, Boris Hovorka, vedúci tajomník OV ČSZTV, Milan Fabián, pracovník OV KSS, Miroslav Hulka, tajomník OV NF SSR v Žiline a plk. v zálohe Jozef Šoška, predseda OV SZPB. V programe sa predstavili karatisti TJ Slovan Malá Fatra a športové gymnastky TJ Pozemné stavby Žilina.

Pretože prakticky všetci vyhlásení športovci bývajú, alebo pôsobia v TJ v našom meste, uvádzame iba prvých.

- dospelí - Jaroslav Slúčík, vodný slalom, TJ Slovan Malá Fatra
- mládež - Peter Glejtek, vodný slalom, TJ Slávia VŠDS
- kolektívy dospelých - basketbalové A-družstvo mužov TJ Slávia VŠDS,

družstvo mužov džudo, TJ Slávia VŠDS

futbalové A mužstvo TJ ZVL Žilina

- kolektívy mládeže - mladší dorastenci basketbalového družstva TJ Slávia VŠDS,
 - staršie dorastenky hádzanárskeho družstva Lokomotíva Makyta Bytča,
 - starší dorastenci volejbalového družstva TJ Pozemné stavby Žilina
- tréneri dospelých - Alexander Dvonč, džudo, TJ Slávia VŠDS,
 - Bohdan Iljaško, basketbal, Slávia VŠDS,
 - Ján Kvašňovský a Jaroslav Muchy, vodný slalom TJ Slovan Malá Fatra
- tréneri mládeže - Ing. Ivan Kollárik, volejbal, TJ Pozemné stavby Žilina,
 - Miroslav Takáč, hádzaná, Lokomotíva Makyta Bytča,
 - dr. Milan Rožánek, basketbal, Slávia VŠDS
- najlepší cvičiteľ ZRTV - Gertrúda Kmetová, ZVL Žilina
- najlepší cvičiteľ turistiky - Ing. Ján Svitana, TJ Pozemné stavby Žilina
- najlepší turista - Bohuslav Štrba, TJ Pozemné stavby Žilina
- najlepší pretekár orientačného preteku - Cyril Konečný, TJ Slávia VŠDS

Anton Krásnohorský 60 - ročný.

Dňa 22. októbra oslávil životné jubileum 60 rokov tajomník futbalového oddielu ZVL Anton Krásnohorský. Prešiel celou škálou športovej výkonnosti ako aktívny hráč vo futbale a to na počiatku v Lužiankach, Nitre, v ATK Praha a napokon obliekal žltozelený dres Žiliny. Jeho výkony nezostali bez povšimnutia.

Zaslúžilý tréner dr. Ladislav Berger 75-ročný.

Pokračovateľ zakladateľa žilinského športu vôbec, prof. Eduarda Adamku, dr. Ladislav Berger, zaslužilý tréner sa dožil 7. novembra 75 rokov svojho života. Vo svojej trénerskej práci kládol základ výkonnostnej a vrcholovej atletiky v Žiline.

Po oslobodení trénoval atlétov, ktorí vo svojej dobe boli pojmom nielen v slovenskej, ale i v československej atletike, ako napríklad Milan Filo, československý rekordér na 400 m, olympionik z Helsínk Jozef Franko, druhý najlepší desaťbojár svojej doby Janko Hurta, československá dorastenecká rekordérka v behu na 100 m Olga Hančinová a iní.

Popri svojej aktívnej trénerskej práci si našiel dostatok času i na výchovu početného funkcionárskeho a trénerského kádra. Vychoval medzi iným Jozefa Franka, Ing. Alexandra Kerperta, Ing. Ladislava Káčera, Vieru Bubíkovú. A toto všetko stihol robiť a zodpovedne popri svojej práci pedagóga - matematika.

V Y Z N A M E N A N I A

Nositelia štátnych vyznamenaní.

V predvečer osláv 1. mája boli udelené štátne vyznamenania viacerým občanom nášho mesta.

Štátne vyznamenanie "Za vynikajúcu prácu" dostali:

- RSDr. Ivan Kubica, tajomník OV KSS pre stranícku prácu v priemysle,
- Vojtech Tabaček, predák strojnej údržby Kovošrotu Žilina,
- František Revaj, klampiar zo stavebnej skupiny n.p. Drevoindustria Žilina,

- Mária Labudová, robotníčka Cestných stavieb závod Žilina,
- Ing. Dagobert Pavlorek, podpredseda ONV Žilina,
- Adolf Grečnár, námestník riaditeľa pre kádrovú a personálnu prácu, Ocelové konštrukcie Žilina,
- PaedR. Jozef Sahulčík, pomocník vedúceho tajomníka OV KSS.

Štátne vyznamenanie "Za zásluhy o výstavbu" dostali:

- Miloš Hrnčiar, výrobný inšpektor n.p. Doprastav, závod 3,
- Milan Miklo, vedúci potravinovej samoobsluhy Hliny III na dôch.

Vyznamenanie "Rad červenej zástavy" dostal

- plk. Ing. Radoslav Svoboda, zástupca náčelníka vojenskej fakulty VŠDS.

Galéria najlepších.

V predvečer 40. výročia oslobodenia sa uskutočnil slávnostný zápis do galérie najlepších pracovníkov okresu, v tejto päťročnici už po deviaty raz. K doteraz 192 najlepším pracovníkom siedmej päťročnice žilinského okresu pribudlo ďalších 24. Šestnásť z nich bolo zo Žiliny.

- Pavla Androvičová, robotníčka v závode Makyta,
- Anna Belanová, robotníčka v závode Slovena,
- Anton Broz, referent a predseda ZO KSS v odštepnom závode Avia,
- Božena Dedičová, vedúca oddelenia ekonomiky a práce a predsedníčka ZO KSS v Okresnom podniku Služieb,
- Anežka Dorčíková, telefonistka medzimestskej ústredne Okresnej správy spojov,
- Bartolomej Filip, rušňovodič ČSD z Rušňového depa Žilina,
- Vladimír Bollo, inštalatér v závode Stavomontáže,
- Jozef Halas, autožeriavnik vo Váhostave, závod O2,
- Jozef Knapec, starší, klampiar v Považskom stavebnom družstve,

- Imrich Moraščik, hlavný majster vo výrobe bielenej celulózy v podniku Chemicelulóza,
- Anton Smetana, vedúci prevádzky veľkoobchodných skladov Zdroja,
- Justín Urík, vodič a predseda ZO KSS vo výrobnom družstve Vzorodev,
- Vladimír Stráňai, riaditeľ Základnej školy na Karpatskej ul.
- Ondrej Bieleš, mechanik-opravár v Poľnohospodárskych stavbách,
- Emil Koleno, chemik a predseda ZO KSS v závode Severoslovenských vodární a kanalizácií,
- Anton Škola, opravár ťažkej mechanizácie v podniku Agrostav.

Na návrh straníckych orgánov boli pri príležitosti 37. výročia Víťazného februára udelené štátne vyznamenania a medaily. Vyznamenanie "Za zásluhy o ľudové milície I. stupňa" prevzal predseda ONV Ján Jancík a veliteľ závodnej jednotky Ľudových milícií v Považských chemických závodoch Jozef Bellan. Vyznamenania im boli odovzdané na slávnostnom zasadnutí politických a štátnych orgánov a organizácií Stredoslovenského kraja v Banskej Bystrici.

Jubilanti.

Dňa 10. októbra prevzal súdruh Jozef Vlčko, tajomník OV KSS pri príležitosti životného jubilea - 50. narodenín v Banskej Bystrici z rúk člena ÚV KSČ, vedúceho tajomníka Stredoslovenského krajského výboru KSS Vladimíra Pirošíka štátne vyznamenanie "Za zásluhy o výstavbu". Vysoké štátne vyznamenanie mu udelil prezident republiky za doterajšiu prácu a výsledky dosiahnuté pri realizácii uznesení XVI. zjazdu KSČ.

Členovi Predsedníctva OV KSS v Žiline, poslancovi SNR a členovi Rady Stredoslovenského KNV, predsedovi ONV Ing. Jánovi Jancíkovi odovzdali začiatkom októbra pri príležitosti 55. narodenín predstavitelia straníckych a štátnych orgánov vysoké ocenenie jeho práce. V Banskej Bystrici mu súdruh Pirošík, vedúci takomník SKV KSS odovzdal pozdravný list Predsedníctva S KV KSS a vyznamenanie "Priekopník socialistickej práce". Potom v Žiline za prítomnosti vedúceho tajomníka OV KSS Milana Gorušu a tajomníka OV KSS Štefana Martona ocenil doterajšiu vysoko angažovanú politickú prácu súdruha Jána Jancíka minister vnútra SSR Štefan Lazar, ktorý odovzdal jubilatovi "Čestné uznanie vlády SSR II. stupňa s medailou". Pozdravný list Predsedníctva OV KSS v Žiline odovzdal za prítomnosti tajomníkov OV KSS súdruhovi Jancíkovi vedúci tajomník OV KSS Milan Goruša.

Vyznamenania "Za obetavú prácu pre socializmus."

V sobotu dňa 19. októbra prevzali z rúk tajomníka OV KSS Štefana Martona jedenásti súdruhovia a súdružky štátne vyznamenania "Za obetavú prácu pre socializmus", ktoré im boli udelené k životným jubileám a pri príležitosti odchodu do dôchodku. Na slávnostnom akte bol prítomný tajomník OV KSS Eduard Šoška a pomocník vedúceho tajomníka Jozef Šahulčík.

Z vyznamenaných boli deväti z nášho mesta. Sú to:

- Ján Degner, predseda uličnej organizácie KSS č. 4, pôsobil od roku 1951 v národných výboroch,
- Mária Naništová, v roku 1944 začala pracovať na úseku národných výborov, odkiaľ r. 1952 prešla na Colnicu v Žiline.
- Dagmar Urbancová, pracuje v školských službách od r. 1956,
- Pavol Ďuroška, pôsobí v národných výboroch od r. 1950,

- Štefan Atila Brezány, básnik a spisovateľ, pôsobil i ako redaktor, publicista a kultúrno-osvetový pracovník,
- Žofia Fabiánová, robotníčka zo Stredoslovenských mliekární Žilina,
- Ondrej Gáll, pracovník Stredoslovenských stavieb Žilina,
- Pavol Kapusta, pracovník Severoslovenských tehelní Žilina,
- Lev Meisel, riaditeľ závodu Domáce potreby Žilina.

V pondelok 23. decembra odovzdal vedúci tajomník OV KSS v Žiline Milan Goruša ďalším ôsmim občanom nášho mesta štátne vyznamenanie "Za obetavú prácu pre socializmus".

Boli to:

- Nadežda Machová, samostatná odborná referentka finančného odboru ONV. V národných výboroch pracovala 28 rokov. Od r. 1960 pracuje na ONV na oddelení finančných plánov, daní a poplatkov a vykonáva funkciu vedúcej straníckej skupiny na finančnom odbore. Vyznamenanie jej udelili z príležitosti odchodu na dôchodok.
- Felix Machara, klampiar v n.p. Slovena Žilina. Od r. 1961 nepretržite vykonával funkcie v ZO a CZV KSS. Aktívne pracuje aj v závodnej jednotke Ľudových milícií, ako poslanec MsNV a člen občianskeho výboru v Tepličke nad Váhom. Vyznamenanie mu udelili z príležitosti odchodu na dôchodok.
- Alojz Mikolášik, vedúci montážnej správy Severoslovenských elektrární v Žiline je členom Okresnej kontrolnej a revíznej komisie KSS od roku 1966 a poslancom MsNV. Vyznamenanie mu udelili pri príležitosti životného jubilea 60 rokov.
- Justín Šedo, vedúci odboru kádrovej a personálnej práce v n.p. Oceľové Konštrukcie. Od r. 1956 pracoval ako politický pracovník OV KSS v Žiline, neskôr S KV KSS v Banskej Bystrici. Aktívne sa zúčastňoval zakladania a ekonomického upevňovania

JRD v okrese a v kraji. Popri svojej hospodárskej funkcii vykonáva i funkciu predsedu ZO KSS na podnikovom riaditeľstve v Žiline. Vyznamenanie mu udelili pri príležitosti životného jubilea 60 rokov a odchodu na dôchodok.

- Ondrej Ondruš, predseda ZO KSS pri Okresnom veterinárnom zariadení Žilina. Od vstupu do KSS v r. 1945 vykonával rôzne funkcie. Vo svojej terajšej funkcii uplatňuje vedúcu úlohu strany a realizáciu uznesení vyšších straníckych orgánov na pracovisku. Vyznamenanie mu udelili pri príležitosti odchodu na dôchodok.
- Jaroslav Ďuriš, ekonomický námestník OTEX Žilina. Vykonával rôzne stranícke funkcie ako tajomník, podpredseda a predseda ZO KSS a v súčasnosti je aktivistom OV KSS. Vyznamenanie mu udelili pri príležitosti životného jubilea 60 rokov a odchodu na dôchodok.
- Štefan Voloch, námestník riaditeľa pre kádrovú a personálnu prácu v Severoslovenských tehelniach Žilina. Na úseku práce s ľuďmi pracuje takmer 31 rokov ako politický pracovník aparátu strany. V období kolektivizácie sa aktívne zúčastňoval presvedčovacích akcií pre vstup do JRD. Aktívne sa angažuje za politiku strany ako aktivista OV KSS. Vyznamenanie mu udelili pri príležitosti životného jubilea a odchodu na dôchodok.
- Adam Jánošík, predseda ZO KSS na JRD Nedežda je ôsmym, ktorému udelili toto štátne vyznamenanie pri príležitosti životného jubilea a odchodu na dôchodok.

R ô z n e

Rekonštrukcia vodovodnej siete.

V posledných rokoch sa napriek rastu mesta a zvýšeniu počtu obyvateľov podarilo zabezpečiť dodávku pitnej vody v dostatočnom množstve, takže sa nemuseli zavádzať žiadne obmedzenia. Spotreba vody sa v r.1984 udržala v priemere na 20^l na 1 obyvateľa a deň, čo bolo o 3,6 l menej ako v r.1983. Dopsiahlo sa to nielen lepším hospodárením s vodou, ale i tým, že sa operatívne odstraňovali vzniklé poruchy na vodovodnom potrubí. Ku koncu r.1984 bola výdatnosť vodných zdrojov pre mesto 644 l za 1 sekundu, čo plne postačovalo pre spotrebu, i keď ku koncu roka bolo napojených na vodovodnú sieť 80 196 obyvateľov, čo je o viac ako 2 000 oproti r.1983.

Ku dňu 22.februára 1985 poklesla výdatnosť vodných zdrojov o 116,4 l/sek kvôli veľkej zime a zvýšil sa i počet porúch na potrubí. V januári sa muselo odstrániť 62 porúch a vo februári 39 porúch.

Ku zdrojom pitnej vody pre mesto patria pramenisko v Turí, prameň Patúch, pramenisko Kamenná Poruba, vodný zdroj Teplička, vodný zdroj Studničky, vodný zdroj Lietava, pramenisko Fačkov, ako i povrchový odber v Harvelke a Riečnici, ktorý bude do vybudovania priehrady. Určité problémy sú s vodným zdrojom v Tepličke, ktorý je znečistený poľnohospodárskou činnosťou /dusičňany/, ako i výstavbou zriaďovacej stanice ČSD Teplička. Preto sa táto voda musí miešať s inými prameňmi. Aby nedochádzalo k ďalšiemu znečisteniu, zakázal sa, aby poľnohospodárska pôda v blízkosti zdroja bola hnojená dusíkatými hnojivami a v areáli zriaďovacej stanice ČSD sa vybuduje stena na ochranu spodných vôd. Pri povrchovom odbere v Novej Bystřici sú zasa

časté výpadky v dodávke spôsobené ťažbou dreva a stavbou priehrad. Voda je potom zakalená a dodávka kolíše. Náprava v tomto nastane až v r.1988, keď sa dobuduje priehrada.

I keď obyvatelia sídlisk v meste nepocítili prakticky žiadne disproporcie v dodávke pitnej vody, situácia sa neustále zhoršovala v starom meste, kde je vodovodná sieť stará a poddimenzovaná. V tomto roku sa preto prišlo k rekonštrukcii a rozšíreniu vodovodu v starom meste. Pri tejto akcii sa vymení 3 086 m liatinového potrubia profilu od Hs 80 do Hs 300 mm a pripojí sa celkom 120 prípojok. Celkový rozpočtový náklad na túto rekonštrukciu je 11 505 000 Kčs. Hlavným dodávateľom sú Stredo-slovenské stavby, n.p.Žilina a vodovodné prípojky urobia Severoslovenské vodárne a kanalizácie Žilina.

Aby pri takejto rozsiahlej akcii, plánovanej do júna 1987 neboli rozkopené všetky ulice a nenarušila sa plynulosť dopravy je celá stavba rozdelená do 20 úsekov. Pri kladení nového potrubia sa tiež skontrolujú súbežné inžinierske siete a káble, aby po úprave komunikácie už nedochádzalo k ďalším rozkopávkam. Začiatok akcie bol plánovaný na máj 1985, no z rôznych príčin sa začalo až na jeseň. Do konca roka sa položilo nové potrubie v úsekoch 1, 2, 3, 12, a 13 a začalo sa s výkopom na úseku 14, takže oneskorenie začatia sa takmer dobehlo a ak budú práce pokračovať v takomto tempe, je predpoklad, že celá rekonštrukcia prebehne podľa plánovaných termínov.

úsek	ulica	dĺžka	realizácia
1.	Šmeralova	99	V-VI/ 85
2.	Hollého	187	VI-IX/85
3.	Hollého	144	IX-X/85
4.	Radlinského	148	XI-XII/85
5.	Šefárikova	58	II-III/86

6. Marxa-Engelse	51	IV-V/86
7. Murgašova-Veľ. Okružná	160	V-VII/86
8. Veľká Okružná	331	VIII-XII/86
9. Sokolská	98	I-II/87
10. Jesenského - nám. Požiarnikov	293	II-V/87
11. Hálkova	171	XII/85-I/86
12. Konevova	76	X-XI/85
13. Konevova	78	VIII-IX/85
14. nám. V. I. Lenina	243	V-VII/85
15. Šmeralova	61	I-II/86
16. Šmeralova	248	II-V/86
17. Gottwaldova	168	VI-IX/86
18. Martinčekova	237	X-XII/86
19. Zápotockého	107	I-II/87
20. Hviezdoslavova	128	III-V/87

V integrovaných obciach sú miestne skupinové vodovody, u ktorých je treba tiež zabezpečovať pravidelnú údržbu.

Pre ich prevádzku a údržbu treba ročne minimálne 60 000.-Kčs na ostatné osobné náklady ako výplatu miezd a odmien tým, ktorí sa o toto starajú. Prevádzku a údržbu miestnych skupinových vodovodov musí zabezpečovať MsNV, pretože tieto boli budované v akcii "Z" a Severoslovenské vodárne a kanalizácie ich preto nemôžu prevziať.

Tepláreň - III. etapa.

Dňa 30. júna splnili stavbári termín celkového ukončenia výstavby tretej etapy Teplárne Žilina. Čo všetko sa skrýva za týmto krátkym konštatovaním. Ktoré kapacity museli stavbári

odovzdať? Bol to predovšetkým vysokotlaký kotol s výkonom 150 ton pary za hodinu, dva nízkotlaké kotly s výkonom po 75 ton pary, 25 megawatový turbogenerátor a výmenníková stanica s výkonom 116 MWt. Tieto stavby dovedna predčia dvojnásobne obe predošlé etapy v tepelnom i elektrickom výkone. Navyše spôsob výroby elektrickej energie, ktorý tretia etapa poskytne, je v súčasnosti jeden z najefektívnejších. Uvedením "trojky" do prevádzky sa zabezpečuje dostatok tepelného výkonu pre prevádzku niektorých závodov v meste, ale aj vykurovanie bytov. Zabezpečilo sa tiež teplo pre najmladšie sídlisko Solinky, ktoré boli predtým vykurované z lokálnych plynových kotolní. Teplom z teplárne sa počíta aj pre ďalšiu bytovú výstavbu. Pre podniky zásobované teplárnou to znamená zlepšenie plnenia výrobných záväzkov, pretože sa už nemuseli vyhlasovať nepopulárne regulačné stupne.

Skončilo sa obdobie takmer šesťročnej výstavby, ktoré malo svoje peripetie, obdobie, keď sa výstavba nedarila, nepokračovala tak, ako sa predpokladalo, ale aj dni s dobrým postupom, ktoré pomohli prekonať ťažkosti. Nebolo to ľahké. Veď vyše štyristo miliónová stavba patrí svojim zameraním medzi kolosy. V súčasnosti je po jadrových elektrárnach v Jaslovských Bohuniciach a Mochovciach jednou z najvýznamnejších energetických stavieb na Slovensku.

Desať veľkých dodávateľských organizácií sa podieľalo na tejto stavbe. Medzi nimi najmä generálni dodávatelia Váhostav Žilina, ČKD Dukla Praha, investor Stredoslovenské energetické závody Žilina a bratislavský projektant Energo-projekt. Spomenúť treba aj Mostárne Brezno, Elektrovod Bratislava a První brněnská strojírna, závod Klementa Gottwalda Erno.

Nehodovosť v roku 1985.

Mestom Žilina prechádzajú dve trasy medzinárodného významu - cesty č. I/18 a I/11. Ich parametre však nevyhovujú súčasnej intenzite dopravy, čím sa podporuje vznik dopravných nehôd. Aj cesty č. II/518, II/583 a II/507 si vyžadujú v záujme bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky rekonštrukciu.

Najviac dopravných nehôd sa zaznamenalo na ceste č. I/18 v prietahu mestom, t.j. na uliciach Háľkova, Veľká Okružná, Červenej armády, na Košickej ceste a na Šibeniciach. Dopravná nehodovosť sasústredila na križovatky prietahu mestom s miestnymi komunikáciami.

Nehodovosť v meste v číslach:

Počet nehôd	515
Počet usmrtených	5
Ťažko zranených	27
Ľahko zranených	101
Hosp.škody	1 250 000.-Kčs
Príčiny nehôd:	
Nepriemeraná rýchlosť	48
Nedanie prednosti	88
Nedodržanie vzdialenosti	116
Spôsob jazdy	206
Zistený alkohol	39

V rámci preventívnej činnosti príslušníci Okresnej správy ZNB dopravného inšpektorátu v Žiline uskutočnili prednášky, besedy a relácie. Zvýšili sa nároky na uchádzačov o vydanie vodičských preukazov. Z 1 847 uchádzačov nevyhovelo z teórie 380 a z techniky jazdy 216 uchádzačov. Technický stav sa kontroloval na 5 449 vozidlách, z toho na Stanici technickej kontroly 1 645. Pri prvých prehliadkach nevyhovelo 1 033 vozi-

diel. Trvalo sa vyradilo 577 vozidiel. V rámci výkonu služby zistili príslušníci Okresnej správy ZNB dopravného inšpektorátu Žilina viac ako 7 500 priestupkov, ktoré postihli pokutami.

Rada MsNV na svojom zasadnutí v marci schválila opatrenia na zníženie nehodovosti. Konštatovala, že prijaté úlohy sú splnené. Zvýšila sa intenzita verejného osvetlenia na Ceste mieru a Wolkerovej ul. a križovatie zaradených do zelenej vlny. Dobudovalo sa parkovisko na Olomouckej ulici a na Zápotockého ul. Vodorovné značenie v meste je obnovené a na Ceste mieru, na Wolkerovej ul. a v miestach častých dopravných nehôd sú osadené blikače.

Životné prostredie.

Ochrana životného prostredia ostáva v meste ešte stále problémom, i keď sa v tomto smere už veľa urobilo. Najväčší znečisťovatelia, veľké priemyselné podniky robia opatrenia k tomu, aby bola zachovaná a zlepšovaná čistota ovzdušia.

Považské chemické závody znížili emisie oxidu siričitého do ovzdušia na 700 ton ročne, čo je desatina predchádzajúceho stavu a tým, že postavili a uviedli do prevádzky alkalickú výpierku. V rámci technického rozvoja dali ešte v júli 1984 do overovacej prevádzky zariadenie na likvidáciu oxidov dusíka z výroby dusitanu amónneho. Podľa výsledkov merania sa tým likviduje 30 % oxidov dusíka obsiahnutých v odplynch.

Chemicelulóza dosiahla uplatnením novej technológie podstatné zníženie organického znečistenia odpadovej vody / až o 50 % /, ale na druhej strane začali do ovzdušia vypúšťať nepríjemne zapáchajúce exhaláty, ktoré i keď nie sú bezprostredne zdraviu škodlivé, znepríjemňujú život najmä obyvateľom sídliska Vlčince.

Cementáreň v Lietavskej Lúčke má síce inštalovaný elektroodlučovač na šachtových peciach, no tento je ešte z roku 1969 a už nedosahuje potrebnú účinnosť. Znečisťovanie ovzdušia sa zníži až ~~prípadom~~ prechodom na iný výrobný program. po roku 1987, keď nebudú v prevádzke existujúce pece.

Lesopark.

V žilinskom lesoparku časť Chrašť boli osadené lavice, stoly, altánok a vybuďovalo sa niekoľko ohnísk. Škoda, že obyvatelia mesta si tieto zariadenia nevedia uchovať a mnohé úmyselne ničia. Tiež pre deti tu bol vybudovaný areál detských hier, kde sú kladiny, preliezky, hrazdy, hojdačky, parkovisko a prístréšok. Celkom sa tu prestavalo v investičnej časti akcie "Z" 4 182 000.- Kčs a vytvorila sa hodnota za 5 974 000 Kčs. Brigádnicky sa vyčistilo 4,8 hektára lesa za pomoci stredných škôl a učilíšť. Najaktívnejšie si v tomto počínali žiaci Strednej poľnohospodárskej školy technickej v Žiline.

Historické jadro mesta.

V spolupráci s odborom územného plánu MsNV a Útvárom hlavného architekta okresu Žilina boli navrhnuté najnutnejšie opravy fasád budov na hlavnom pešom ťahu v starej časti mesta. V roku 1985 sa opravilo 15 000 m² fasád.

Rekonštrukcia schodov na Fučíkovej ul.

V auguste tohto roku sa začalo s rekonštrukciou schodov na Fučíkovej ul., ktoré žilinčania nazývajú farské, pretože ležia v tesnej blízkosti balustrády. Rozhodlo sa o nej vzhľadom na veľkú opotrebovanosť pôvodného materiálu - andezitových dlažobných kociek. Keďže sú v tejto časti obchodné jednotky,

rekonštruuje sa v súčasnosti len chodník vedľa múra balustrády a samotné schody. Na zimu sa celý ťah uvoľní a v apríli 1986, ak to počasie dovoľí, chcú žilinskí stavbári v prácach pokračovať. Na stavbe pracuje čata pod vedením predáka Jána Turianika, ktorá teraz kladie čadičovú ihlanovú dlažbu s rastrovanou pracovnou plochou. Na základe konzultácie s výrobcou, Závodmi technického skla Nová Baňa vydrží nové schodisko najmenej 50 rokov, s tým, že v zime sa neodporúča solný, ale suchý pieskový posyp.

Z rozpočtových nákladov, ktoré predstavujú vyše milióna korún, prestavali stavbári z Mestského stavebného podniku viac ako polovicu. Práca sa musela urýchliť, pretože s týmto materiálom sa mohlo pracovať len pri teplote nad 5 stupňov Celzia. Zmluvný termín dokončenia stavby je júl 1986. Podľa slov námestníka riaditeľa Mestského stavebného podniku Antona Funtíka, ~~splnia~~ splnia stavbári svoje záväzky najmenej v mesačnom predstihu. Tento sľub je však závislý aj na prístupe dodávateľa čadičovej dlažby, pretože pre celú stavbu je potrebných 800 m². Ostáva veriť, že popri dobrom počasí a splnených záväzkoch dodávateľa zahlásí Mestský stavebný podnik "hotovo" už začiatkom leta na budúci rok. Na pokon na jar sa môžeme sami presvedčiť o tom, akým tempom postupujú práce na jednej z dominant nášho mesta.

Predajňa ESO.

Začiatkom júla otvoril podnik Zdroj na Triade obrancov mieru predajňu tovaru mimoriadnej akosti - ESO. Žilina je tak po Bratislave, Košiciach a Banskej Bystrici ďalším mestom na Slovensku s takouto predajňou. Atraktívny interiér upravený nákladom 212 000.-Kčs dodal podnik Obnova Žilina a na ostatných

prácach sa podielali stavebno-montážny podnik obchodu stredisko Žilina a vlastná údržba závodu Zdroj Žilina.

Predajňa zabezpečuje predaj potravinárskych výrobkov, ktoré v príslušnom výrobnom odbore predstavujú najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň, teda výrobky mimoriadnej kvality.

V prvých dňoch po otvorení bola predajňa priam obľahnutá kupujúcimi. Na odbyt šli najmä žuvačky, koreniny a bonboniéry, väčšinou v dárkovom balení.

Ocenenie Rozsutcu.

Pri príležitosti 37. výročia Víťazného februára udelila Ústredná rada odborov ceny Antonína Zápotockého za umeleckú a technickú tvorivú činnosť, ako aj významnú kultúrnu prácu, 27 kolektívom a jednotlivcom. Ocenenie prevzali z rúk predsedu Ústrednej rady odborov Karla Hoffmana i členovia folklórneho súboru Rozsutec Okresnej poľnohospodárskej správy v Žiline.

Nový stánok knihy.

Dňa 23. apríla zriadila Slovenská kniha v Žiline stabilný knižný stánok na Vlčincoch II. Obyvatelia sídliska si tu môžu denne od 9.00 do 17.00 hodiny nakupovať knižné novinky, ktorými bude stánok zásobovať žilinský Dom knihy. Stánok s vnútorným predajom bude takto poskytovať služby čitateľom až do dobudovania stabilného kníhkupectva.

Celoštátny zjazd klinickej biochémie.

V dňoch 26.- 28. septembra sa konal v Žiline XVIII. zjazd klinickej biochémie. Rokovanie malo typicky pracovný charakter. Uskutočnilo sa za účasti odborníkov štátov socialistického spoločenstva. Jeho usporiadateľom bola Českoslo-

venská lékařská společnost J. E. Purkyně a Česká a Slovenská společnost klinické biochemie. Za miesto rokovania po Hradci Králové a ďalších významných mestách v celej ČSSR /koná sa každý rok striedavo v ČSR a SSR/ predurčila Žilinu v tomto roku predovšetkým dobrá úroveň zdravotníctva, najmä však pracoviska klinickej biochemie. Žilinský OÚNZ patrí medzi zdravotnícke ustanovizne s rozvinutou investičnou výstavbou, kde sa dobre rozvíjajú moderné medicínske odbory. Patrí medzi priekopníkov aplikácie výpočtovej techniky v liečebno-preventívnom procese.

XVIII. zjazd klinickej biochemie prerokoval koncepciu tohoto odboru s cieľom zefektívniť účinnosť lekára - klinického biochemika v oblasti racionálnejšej a kvalitnejšej diagnostiky v onkológii na mimolaboratórne vplyvy a ďalšiu úzko súvisiacu problematiku. Účastníci mali možnosť predostrieť si vzájomné poznatky a oboznámiť sa s technikou potrebnou v tomto medicínskom odbore inštalovanou na výstave, ktorá tvorila súčasť tohto zjazdu.

Dni družby s Ústí nad Labem.

Družba znamená priateľstvo, ktoré pretrváva roky a kontaktmi na poli politickom, spoločenskom a kultúrnom sa ešte viac prehĺbuje. Podobne ruka v ruke kráčajú v priateľskom ovzduší i dva okresy - Žilinský a Ústí nad Labem. V týždni od 9. do 15. septembra sa o takejto bratskej súdržnosti mali možnosť presvedčiť aj obyvatelia Žiliny a okresu počas Dní kultúry okresu Ústí nad Labem.

Žilinský Dom kultúry ROH sa stal hlavným stanom, v ktorom sa prezentovala stovka umelcov a kultúrnych pracovníkov z družobného severočeského okresu. Vo výstavnom kabinete

bola inštalovaná výstava najlepších prác amatérskych výtvarníkov a fotografov a v Izbe priateľstva zasa fotodokumentárna výstava, ktorá v skratke, ale výstižne ukázala 40 rokov budovania okresu Ústí nad Labem. Dni kultúry vyvrcholili v piatok 13. septembra koncertom družby, keď sa predtým na spoločnom posedení stretli kultúrni pracovníci oboch okresov.

Koncert družby slávnostne otvorila podpredsedníčka ONV, dr. Helena Jurčištinová. Zúčastnili sa ho delegácie okresných straníckych a štátnych orgánov a organizácií NF z Ústí nad Labem v čele s vedúcim tajomníkom OV KSČ Jiřím Holubom a zo Žiliny s vedúcim tajomníkom OV KSS Ing. Milanom Gorušom. V programe, ktorý konferoval bývalý úspešný pár tanečný pár v spoločenskom tanci, manželia Helena a Václav Kůrkovci a zo Žiliny Zuzana Vojtylová, sa diváci i prostredníctvom diapozitívov oboznámili s históriou, revolučnými premenami a súčasným životom na severe Čiech. O dobrú náladu, príjemnú atmosféru a umelecký zážitok sa postarali veľký tanečný orchester "Bonit 81" so svojimi sólistami, ktorý pôsobí pri Dome kultúry ROH v Ústí nad Labem, spoločenský tanečný klub, detský tanečný súbor Kvítka z Krajského domu pionierov a mládeže a recitátorka Eva Pražáková. Azda najchutnejším bonbónom celého programu bolo vystúpenie detského speváckeho zboru "Kotata III" z materských škôl a Kultúrneho spoločenského strediska v Chlumci pod vedením Evy Koupilovej. Hostom v programe úspešne kontrovali i detský folklórny súbor Stavěbárik a súbor scénického tanca Diana.

Koncert družby odmenilo obecenstvo srdečným potleskom a záver večera patril ešte spoločnému semináru kultúrnych pracovníkov z oboch okresov v žilinskom Klube mládeže, kde si účinkujúci "oddýchli" v diskotékovom tanci, ktorý im zručne servíroval diskžokej Štěpán Slota.

25 rokov Základnej školy v Žiline-Budatíne.

V miestnom osvetovom stredisku v Budatíne sa uskutočnila 25. mája slávnostná akadémia na počesť 40. výročia oslobodenia a z príležitosti 25. výročia založenia školy v Budatíne. Zúčastnila sa jej delegácia OV KSS pod vedením tajomníka Ing. Jozefa Vlčka, delegácia ONV, ktorú viedla podpredsedníčka dr. Helena Jurčišinová, zástupcovia Okresného pedagogického strediska, Okresného výboru odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy, združenia rodičov a priateľov školy, patronátnych závodov a družobnej školy z Českého Těšína. V kultúrnom programe účinkovali pionieri budatínskej i družobnej školy. Slávnostný prejav predniesol riaditeľ školy Jarolím Závadský. Pri hodnotení činnosti školy za uplynulých 25 rokov okrem iného zdôraznil, že v oblasti komunistickej a svetonázorovej výchovy dosiahla pozoruhodné výsledky. Za štvrtstoročie činnosti škola získala pre vojenské školy 27 žiakov a v rámci náboru do baníctva 32 žiakov. Kladne hodnotil tiež prácu s talentovanými žiakmi. V uplynulých rokoch sa tiež nemalo urobilo aj pre zlepšenie materiálno-technickej základne školy. Najväčšou previerkou síl a vzájomného pochopenia rodičov bola plynofikácia školy, uskutočnená za výdatnej pomoci Združenia rodičov a priateľov školy a Okresného podniku služieb Čadca. V poslednom období svojpomocne vy^{do}buvali skleník s príslušnými skladovacími priestormi a dali do prevádzky školskú jedáleň.

Pri príležitosti 25. výročia boli škole udelené viaceré ocenenia : Ďakovný list OV KSS v Žiline, Verejné uznanie ONV - odboru školstva učiteľskému kolektívu, Pozdravný list Okresného pedagogického strediska v Žiline, Čestné uznanie ZO ROH

od Okresného výboru odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy v Žiline, Čestné uznanie od patronátneho závodu Strojnej a traktorovej stanice Považský Chlmec a Pozdravný list od JRD Predmier za vzornú brigádnicú činnosť.

Družba škôl zo Žiliny a Prahy.

Už štyri roky majú družbu škola na Hlinách VI. s pražskou školou Lhotka-Libuš II. I v tomto roku v máji prišli pionieri z pražskej družobnej školy na návštevu svojich priateľov do Žiliny. Keď sa otvorili dvere autobusu a vystúpili z nich pražskí pionieri, každý "žilinčan" si hľadal svojho priateľa, u ktorého pred pár dňami strávil nezabudnuteľné chvíle v Prahe. Tri dni boli pražskí pionieri u svojich priateľov, ktorí im pripravili bohatý program. Podieľalo sa na ňom vedenie školy, ZV ROH, PO SZM, ZRPŠ. Na záver návštevy bola v telocvični školy rozlúčková diskotéka.

Bábkové divadlo v Žiline 35 ročné.

V dňoch 23.-29.septembra sa konala v žilinskom Bábkovom divadle prehliadka úspešných predstavení z vlastného repertoáru pri príležitosti 35.výročia vzniku profesionálneho Bábkového divadla v Žiline, ktoré bolo prvým na Slovensku.

História bábkkarstva má v Žiline viac ako storočnú tradíciu. Začal ju Ján Stražan /narodil sa v Teplicke n/Váhom roku 1856/, keď v roku 1876 prvýraz vystupoval s bábkami na verejnosti. Sp svojím bábkovým divadlom prešiel celé Slovensko. V tejto tradícii pokračoval jeho syn Viliam. Zdokonačil tiež otcove bábky - marionety rôznych druhov a veľkostí, ktoré sa rátali na desiatky.

Stražanovci hrávali zo začiatku repertoár českých báb-

karov. Najväčším Stražanovým prínosom bolo to, že upravovali a hrali hry našich klasikov Palárika, Tajovského, Hollého, Urbánka a týmto vytvorili svojrázne, číro slovenské bábkové predstavenia. Preto sa v konkurencii s českými bábkarmi stávali čoraz obľúbenejšími. Ak si uvedomíme, že vtedy ešte nebola iná slovenská divadelná spoločnosť, môžeme smelo prehlásiť, že Stražanovci vo svojej štruktúre spĺňali podmienky profesionálneho kočovného divadla. Neskôr sa rodina slovenských bábkarov rozrástla o ďalšie mená a ešte dlho nahradzovali aj činohru a predstaveniami veľmi prispievali k národnému povedomiu prostých ľudí.

V roku 1931 sa konalo prvé snemovanie sokolských bábkarov v Žiline a odvtedy vznikali už organizovanejšie a vo väčšej miere bábkové súbory pri rôznych inštitúciách. Rozmach nastal v roku 1947, kedy Povereníctvo školstva a osvetu usporiadalo v Žiline kurz bábkarov a zároveň tu bola založená bábková sekcia, ktorá sa začala starať o bábkové divadlá a všemožne im pomáhala. K spolupráci získali maliara Karola Ondreičku, sochárov Fraňa Štefunka a Dagmar Rosulkovú i rezbárov z Rajca. Začali vychádzať prvé bábkové hry.

Celá snaha nadšencov tohto umenia bola dovŕšená v roku 1948, kedy Národné zhromaždenie prijalo Divadelný zákon, ktorý aj bábkovým súborom zabezpečil rovnoprávnosť v pomere k ostatným druhom javiskovej tvorby. Nakoniec na zasadnutí Ústredného výboru Československého bábkového divadelníctva 10. decembra 1948 v Žiline bolo uzákonené zaradiť bábkové divadlo do materských škôl, zaviesť povinné prednášky o bábkovom divadle na pedagogickej fakulte, ako aj na dramatickom oddelení Vysokej školy múzických umení.

Okolo roku 1930 vznikajú aj v Žiline rôzne súbory. V reštaurácii "U Čičkaníka" hrávali i bábkari, manželia Bohuš a Anna Žďárska. Neskôr sa spojili s Teodorom Zvarom a utvorila

sa nová skupina. Prvé predstavenia odohrali v malej sále dnešného Závodného klubu Slovena. Keď sa 1.septembra 1950 utvárala pri Krajskom divadle Petra Jilemnického v Žiline bábková scéna "Radost", ako prvá profesionálna scéna na Slovensku, stávajú sa Žďárska a Zvarakostrou súboru. Do vienko dostal súbor budovu bývalej synagógy, neskôr priestor telocvične reálného gymnázia, kde bábkové divadlo, nositeľ vyznamenania Za vynikajúcu prácu účinkuje až dodnes.

Menný register.

Androvičová Pavla, 46
Balán S, 39
Bartoš L., 36,38
Belanová Anna, 46
Bellan Jozef, 47
Berger Ladislav, 45
Berger Pavol, 9
Bieliková Eva, 3
Bieleš Ondrej, 47
Bizík, 38
Bley Ctibor, 5, 38
Bollo Vladimír, 46
Brezány Štefan Atila, 49
Brončeková A., 39
Broz Anton, 46
Bubíková Viera, 45
Bulka F., 35, 39
Čurjak Pavol, 5
Dedičová Božena, 46
Degner Ján, 48
Dlábiková M., 38
Dorčíková Anežka, 46
Dvonč Alexander, 44
Ďuríček Jozef, 4
Ďuríčková V., 36, 39
Ďuriš Jaroslav, 50
Ďurnek Pavol, 40
Ďuroška Pavol, 48

Fabian Milan, 40, 43
Fabiánová Žofia, 49
Filip Bartolomej, 46
Filo Milan, 45
Folkmer S., 38
Franek Alexander, 5
Franko Jozef, 45
Funtík Anton, 58
Gabčík Viliam, 37
Gáborová M., 39
Gáll Ondrej, 49
Glejtek Peter, 43
Gordíková A., 35
Goruša Milan, 3, 4, 6, 7, 8, 33, 48, 49, 61
Grečnár Adolf, 46
Haasová J., 38
Halas Jozef, 46
Hančinová Oľga, 45
Hatala J., 35
Hlinický Jaroslav, 41
Hoffman Karel, 59
Holko Juraj, 4
Holub Jiří, 61
Hovorka Boris, 33, 38, 39, 40, 43
Hrnčiar Miloš, 46
Hulka Miroslav, 3, 43
Hurta Ján, 45
Iljaško Bohdan, 44

Jancík Ján, 47, 48
Jančová V., 38
Jankech Jozef, 39
Jánošík Adam, 50
Jesenická Marcela, 3
Jurčišinová Helena, 3, 61, 62
Káčer Ladislav, 45
Kanský Jaroslav, 6
Kapusta Pavol, 49
Keppert Alexander, 45
Kinier, 39
Kiška Oliver, 8, 43
Klein J., 36, 38
Klímová S., 36, 39
Kmetová Gertrúda, 44
Knapec Jozef st., 46
Kohák Jaroslav, 33
Koleno Emil, 47
Kollárik Ivan, 44
Kolník Emil, 5
Konečný Cyril, 44
Kopáček Miloš, 4
Kostoláni, 39
Kothajová A., 39
Koupilová Eva, 61
Kozár E., 35, 38
Kožačková, 37
Krásnohorský Anton, 44
Křížová J., 35, 38

Kubica Ivan, 4, 45
Kubicová Daniela, 3
Kucharovičová R., 35, 38
Kurucárová A., 36, 38
Kušnír Ján, 4
Kúrka Václav, 61
Kůrková Helena, 61
Kvašňovský Ján, 44
Labudová Mária, 46
Lapák Ľubomír, 3
Lazar Štefan, 48
Mahút, 39
Machara Felix, 49
Machová, 37
Machová Nadežda, 49
Majer Milan, 4
Marton Štefan, 5, 48
Meisel Lev, 49
Melzer, 38
Migátová J., 35, 38
Mihál Karol, 4
Michelčíková V., 38
Miklo Milan, 46
Mikolášik Alojz, 49
Moravčík Imrich, 47
Nadányi P., 39
Naništová Mária, 48
Novotný Jiří, 43

Ondreička Karol, 64
Ondruš Ondrej, 50
Páneková M., 34, 38
Pavlorek Dagobert, 38, 39, 40, 46
Petho Pavol, 38
Pirošík Vladimír, 47, 48
Podstanický, 38
Poniščiak P., 39
Pražáková Eva, 61
Revaj František, 45
Rosulková Dagmar, 64
Rožánek Milan, 44
Sahulčík Jozef, 46, 48
Slota Štěpán, 61
Slúčík Jaroslav, 43
Smetana Anton, 47
Sršňová, 37
Starší Ján, 33
Stráňai Vladimír, 47
Stražan Ján, 63
Stražan Viliam, 63
Strelecki Mieczyslaw, 33
Svitana Ján, 44
Svoboda Radoslav, 46
Šedo Justín, 49
Šemla Ján, 3
Šimčeková B., 36, 38
Ševčík Anton, 4
Šimková E., 36, 39

Škarpich, 38
Škola Anton, 47
Šmárik L., 38
Šnehyl Z., 38
Šoška Eduard, 48
Šoška Jozef, 5, 7, 43
Štefanšich, 39
Štefunko Fraňo, 64
Štrba Bohuslav, 44
Štulíková K., 38
Štyriaková, 37
Šulík Ján, 5, 7, 8
Šurlák Štefan, 38
Švec Metod, 38
Švidrň, 39

Tabaček Vojtech, 45
Tabačková H., 35, 38
Takáč Miroslav, 44
Telepčák, 39
Tichý B., 35, 38
Tománek M., 37, 39
Turianík Ján, 58

Urbancová Dagmar, 48
Urík Justín, 47

Valábeková M., 38
Vavro Ľubomír, 3
Vlček, 39
Vlčko Jozef, 3, 47, 62
Vojtylová Zuzana, 61

Voloch Štefan, 50

Vredík Milan, 7

Zábojník, 38

Závadský Jarolím, 62

Závodská Z., 38

Zvara Teodor, 64

Žďárska Anna, 64

Žďársky Bohuš, 64

Zoznam skratiek.

ATK - Armádny telovýchovný klub

CZV - celozávodný výbor

ČSD - Československé štátne dráhy

ČSR - Česká socialistická republika

ČSSR - Československá socialistická republika

ČSZTV - Československý zväz telesnej výchovy

IBV - individuálna bytová výstavba

JRD - Jednotné roľnícke družstvo

KNV - Krajský národný výbor

KV - krajský výbor

KSČ - Komunistická strana Československa

KSS - Komunistická strana Slovenska

KSSZ - Komunistická strana Sovietskeho zväzu

MsNV - Mestský národný výbor

MsV - mestský výbor

NF - Národný front

ONV - Okresný národný výbor
OV - okresný výbor
OÚNZ - Okresný ústav národného zdravia
PO SZM - Pionierska organizácia SZM
ROH - Revolučné odborové hnutie
S KV - Stredoslovenský krajský výbor
SOU - Stredné odborné učilište
SNP - Slovenské národné povstanie
SSR - Slovenská socialistická republika
SÚV - Slovenský ústredný výbor
SZM - Socialistický zväz mládeže
SZPB - Slovenský zväz protifašistických bojovníkov
SZŽ - Slovenský zväz žien
TJ - Telovýchovná jednota
ÚV - Ústredný výbor
VŠDS - Vysoká škola dopravy a spojov
VÚVT - Výskumný ústav výpočtovej techniky
ZNB - Zbor národnej bezpečnosti
ZO - základná organizácia
ZRTV - základná rekreačná telesná výchova
ZSSR - Zväz sovietskych socialistických republík
ZV - závodný výbor
ZVL - Závody valivých ložísk
ZŠ - základná škola